

คู่มือประกอบการศึกษา

หมวดวิชาที่ ๒

ปฏิบัติการทางทหาร

โรงเรียนนายทหารเรือชั้นต้น หลักสูตรพรคนาวิน

กองวิชาสงครามทางเรือและวิชาทหาร

ฝ่ายวิชาการ

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

พ.ศ.๒๕๕๓

บันทึกการเปลี่ยนแปลง/แก้ไข

ลำดับที่	รายการแก้ไข	วตป.ที่แก้ไข	หน่วย/ผู้แก้ไข	หมายเหตุ

คำนำ

จากนโยบายกองทัพเรือ “ จะให้ทำงานอะไร ให้การศึกษาย่างนั้น ” ร่วมกับการตรวจสอบข้อเสนอแนะจากการสัมมนาอาจารย์อาวุโส ผลการวิเคราะห์ย้อนหลัง และข้อคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่างๆ ที่รับนายทหารที่จบจากหลักสูตรต่างๆ แล้วไปปฏิบัติงาน กรมยุทธศึกษาทหารเรือจึงได้ดำเนินการปรับปรุงการศึกษาระดับสูงของนายทหารสัญญาบัตร โดยมีแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรคือ “ ต้องเรียนในสิ่งที่ใช้งาน ประกอบความรู้เสริม ” หรือที่เรียกว่า “ Need to learn plus nice to know ” และมีการกำหนดขอบเขตผลผลิตของการศึกษาระดับสูงของนายทหารสัญญาบัตรแต่ละหลักสูตรไม่ให้มีความซ้ำซ้อนและช่องว่างระหว่างกัน

ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ได้ดำเนินการปรับปรุงหัวข้อวิชาในหลักสูตรใหม่ โดยในส่วนของหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร จะเน้นให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการทางทหารสาขาต่างๆ ในระดับยุทธวิธี เน้นการต่อยอดความรู้ในส่วนของสาขาปฏิบัติการทางเรือที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีในระดับหมู่เรือ (หรือการปฏิบัติร่วมกันของเรือ ๒ ลำขึ้นไป) ในขณะที่หลักสูตรต่างๆ ของ กองการฝึก กองเรือยุทธการ จะเน้นปรับพื้นฐานความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในสาขาปฏิบัติการทางเรือต่างๆ ให้แก่นายทหารพรคนาวินที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในเรือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อเนื่องให้เรือแต่ละลำสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ตามบทบาทที่ได้รับในสาขาการปฏิบัติการทางเรือต่างๆ ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมมนุษย์มากขึ้น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการให้แก่นายทหารนักเรียน

คู่มือประกอบการศึกษาหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับเตรียมการศึกษาในลักษณะ **Active learning** ของนายทหารนักเรียนหลักสูตรพรคนาวิน ของโรงเรียน นายทหารเรือชั้นต้น โดยมีเนื้อหาสาระกล่าวถึงความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดสำคัญ ความมุ่งหมายของ หัวข้อวิชา คำแนะนำ และคำถามสำคัญที่นายทหารนักเรียนควรใช้เป็นประเด็นในการอภิปรายสัมมนา รวมทั้ง รายการเอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริม โดยคู่มือประกอบการศึกษา ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยยึดถือตามแนวทางของหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป เน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ ให้ผู้เข้ารับการศึกษามีขีดความสามารถเพียงพอและตรงกับสิ่งที่ต้องไปปฏิบัติงานจริง

กองวิชาสงครามทางเรือและวิชาทหาร ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือประกอบการศึกษาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับนายทหารนักเรียน ทำให้ทราบแนวทางการศึกษาหัวข้อวิชาต่าง ๆ ล่วงหน้า อันจะทำให้สามารถอ่านเอกสารเตรียมการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเพื่อการสัมมนาได้อย่างตรงประเด็น อีกทั้งยังช่วยปูพื้นฐานให้นายทหารนักเรียนก่อนเข้ารับการศึกษานี้ในแต่ละหัวข้อวิชาอีกด้วย และเพื่อให้คู่มือฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากท่านตรวจพบข้อบกพร่องหรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประการใดแล้ว ได้โปรดแจ้งกองวิชาสงครามทางเรือและวิชาทหาร ทราบ เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กองวิชาสงครามทางเรือและวิชาทหาร
ฝ่ายวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓

สารบัญ

	หน้า
บันทึกการเปลี่ยนแปลงแก้ไข	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
หมวดวิชา ปฏิบัติการทางทหาร	๑
รายละเอียดการศึกษา หมวดวิชา ปฏิบัติการทางทหาร	๔
ชุดวิชา ปฏิบัติการทางทหารทั่วไป	๖
หัวข้อวิชา หลักการสงครามและบทเรียนทางยุทธวิธี	๗
หัวข้อวิชา หลักนิยมในการรบทางเรือ	๙
หัวข้อวิชา หลักนิยมข่าวกรองทหารเรือ	๑๑
ชุดวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม	๑๓
หัวข้อวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการทหาร	๑๔
หัวข้อวิชา ระบบตรวจจับ ระบบอาวุธ และระบบควบคุมสั่งการในเรือ	๑๖
หัวข้อวิชา แก้ปัญหาหายบุคคล	๑๘
ชุดวิชา กฎหมาย	๑๙
หัวข้อวิชา กฎหมายที่ให้อำนาจทหารเรือในการปฏิบัติการทางทหาร	๒๐
หัวข้อวิชา กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและสถานะของเรือและอากาศยานในการใช้ทะเล มหาสมุทร อากาศและอวกาศ	๒๒
หัวข้อวิชา กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล	๒๔
หัวข้อวิชา หลักกฎหมายและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการพิพาทกันด้วยอาวุธ	๒๕
หัวข้อวิชา บทเรียนของการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติการทางทหาร	๒๖
หัวข้อวิชา กฎการใช้กำลัง	๒๗
หัวข้อวิชา แนวทางการเป็นคณะกรรมการสอบสวน	๒๘
หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นคณะเกี่ยวกับกฎหมายกับการปฏิบัติการทางเรือ	๓๐
ชุดวิชา ทบทวนการปฏิบัติการทางเรืออื่น ๆ	๓๑
หัวข้อวิชา การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก	๓๒
หัวข้อวิชา การต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง	๓๔
หัวข้อวิชา ปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม	๓๖
หัวข้อวิชา สงครามพิเศษ	๓๘
หัวข้อวิชา การปฏิบัติการตามลำน้ำ	๔๐

	หัวข้อวิชา การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง	๔๒
	หัวข้อวิชา การวางทุ่นระเบิดและการต่อต้านทุ่นระเบิด	๔๔
	หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	๔๖
ชุดวิชา	หลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ	๔๗
	หัวข้อวิชา หลักนิยม ทอ. และการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.	๔๘
	หัวข้อวิชา การปฏิบัติการอากาศยานวีและการลาดตระเวนทางอากาศ	๕๐
	หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	๕๒
ชุดวิชา	การวางแผนทางเรือ	๕๓
	หัวข้อวิชา ปัจจัยสำคัญในการวางแผน/ยุทธศิลป์เบื้องต้น	๕๔
	หัวข้อวิชา การประมาณสถานการณ์	๕๖
	หัวข้อวิชา การพัฒนาแผน	๕๘
	หัวข้อวิชา เอกสารสั่งการ	๖๐
	หัวข้อวิชา อภิปรายการวางแผนทางเรือ	๖๑
	หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	๖๒
ชุดวิชา	การรบผิวน้ำ	๖๓
	หัวข้อวิชา ยุทธวิธีเรือผิวน้ำ	๖๔
	หัวข้อวิชา ยุทธกีฬาผิวน้ำ	๖๖
	หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	๖๗
ชุดวิชา	สงครามปราบเรือดำน้ำ	๖๘
	หัวข้อวิชา ยุทธวิธีปราบเรือดำน้ำ	๖๙
	หัวข้อวิชา ยุทธกีฬาปราบเรือดำน้ำ	๗๑
	หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล	๗๒
ชุดวิชา	การปฏิบัติการร่วม	๗๓
	หัวข้อวิชา หลักนิยมกองทัพไทยด้านการยุทธการร่วม/ผสม	๗๔
ชุดวิชา	ยุทธกีฬาารวม	๗๖
	หัวข้อวิชา ยุทธกีฬาารวม	๗๗

คู่มือการศึกษา

หมวดวิชา ปฏิบัติการทางทหาร

๑. ความสำคัญ

การศึกษาหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร เป็นพื้นฐานให้นายทหารนักเรียนได้มีความเข้าใจในเรื่องของสงครามทางเรือระดับยุทธวิธี ตลอดจนวิทยาการของแต่ละสาขาปฏิบัติการให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางยุทธวิธีเมื่อได้มีโอกาสออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม และมีขีดความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง ค้นคว้าต่อการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยหรือผู้อื่นได้เพื่อนำไปสู่ขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ และหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือได้ รวมทั้งความสามารถในการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติราชการต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

การศึกษาในหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร มีความมุ่งหมายให้นายทหารนักเรียนมีความรู้และความเข้าใจหลักนิยมของการปฏิบัติการทางทหารที่สำคัญต่างๆ ซึ่งเป็นการใช้กำลังทางเรือโดยทั่วไป การปฏิบัติการทางเรือสาขาต่างๆ ที่เป็นภารกิจหลักของกองทัพเรือ การสงครามพิเศษ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติการต่างๆ ในระดับยุทธวิธี ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ และปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีในระดับของหมู่เรือได้

นอกจากนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของ ทร. ที่กำหนดให้หลักสูตรโรงเรียนนายทหารพรคนาวินมุงเน้นการศึกษาในระดับยุทธวิธี และยุทธการเบื้องต้น โดยจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ให้นายทหารนักเรียนมีขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ทั้งสาม ดังนี้

ปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ เข้าใจหลักนิยมและแนวทางการใช้กำลังทางเรือในสาขาต่างๆ สามารถประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการปฏิบัติในระดับยุทธวิธีที่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้

ปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีในระดับหมู่เรือ โดยให้สามารถวางแผน และควบคุมการปฏิบัติในระดับหมู่เรือสามารถใช้หลักนิยมการปฏิบัติการทางเรือให้สัมพันธ์กับขีดความสามารถและข้อจำกัดต่างๆ ของกำลังทางเรือและประสานงานการวางแผนและการปฏิบัติร่วมกับกำลังอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการในกิจที่นอกเหนือจากสงคราม เช่น การปฏิบัติการเพื่อรักษาสันติภาพ (Peace Keeping Operations) การปฏิบัติการด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Operations) เป็นต้น ที่มีแนวโน้มจะทวีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางและ ข้อจำกัดต่างๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศ กฎการปะทะ หรือนโยบายที่รัฐมอบหมาย หรือกำหนดขึ้นในแต่ละสภาวะการณ์อีกด้วย

ทั้งนี้การศึกษาหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร จะมีทั้งส่วนที่เป็นการทบทวนความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ ทั้งนี้ในส่วนของการทบทวนความรู้ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนองค์ความรู้ในสาขาปฏิบัติการทางเรือในลักษณะต่อยอดจากหลักสูตรต่างๆ ของ กพร. โดยหลักสูตรนายทหารพรคนาวินมุงจะเน้นการต่อยอดความรู้ในส่วนของการปฏิบัติการทางเรือที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการวางแผนทางทหารและการอำนวยการยุทธวิธีในระดับหมู่เรือ (หรือการปฏิบัติร่วมกันของเรือ ๒ ลำขึ้นไป) ในขณะที่

หลักสูตรต่างๆ ของ กพร. จะเน้นปรับพื้นฐานความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในสาขาปฏิบัติการทางเรือต่างๆ ให้แก่นายทหารพรคนาวินที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในเรือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อเนื่องให้เรือแต่ละลำสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ตามบทบาทที่ได้รับในสาขาการปฏิบัติการทางเรือต่างๆ

สำหรับส่วนของการเพิ่มพูนความรู้ นั้น มีวัตถุประสงค์ให้นายทหารนักเรียนทั้งหมด ได้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางทหารในระดับยุทธวิธี เพื่อให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ผบ.เรือ ปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือและปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของ ทร. ในส่วนที่สัมพันธ์กับการใช้กำลังระดับหมู่เรือได้

๓. วิธีการศึกษา

การศึกษาระดับสูงของ ทร. มีลักษณะเป็นการศึกษาในแบบ Active Learning โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงจะมีบทบาทอย่างมากต่อความสำเร็จของการศึกษา การเข้าฟังบรรยายนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาและไม่ใช้ส่วนที่สำคัญที่สุด หากแต่ส่วนสำคัญที่สุดคือการที่นักศึกษาต้องค้นคว้าทั้งจากเอกสารอ่านประกอบ และข้อมูลจากแหล่งอื่น รวมทั้งจากประสบการณ์ตรงของนักศึกษา นำมาประมวลกับหลักวิชาที่ได้รับจากผู้บรรยาย เพื่อพัฒนาแนวความคิดของนักศึกษาเอง แนวความคิดที่พัฒนาขึ้นเองนี้ นักศึกษาจะได้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้บรรยาย อาจารย์ประจำกลุ่มสัมมนา (Directing Staff: DS) และระหว่างนักศึกษาด้วยกันในห้องเรียน และห้องสัมมนา

การศึกษาสามารถแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ การบรรยาย คือ การอบรมทางทฤษฎี หลักการ หรือข้อมูลทางวิชาการ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมในชั้นเรียน โดยมีอาจารย์หรือวิทยากรเป็นผู้บรรยายและการตอบปัญหาแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเนื้อหาการบรรยายตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในประมวลการศึกษาของหลักสูตร อันจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการแบ่งกลุ่มอภิปราย หรือการฝึกปฏิบัติได้ รวมถึงการนำไปใช้งานจริงในการปฏิบัติราชการต่อไป

๓.๒ การอภิปรายเป็นคณะ คือ การที่นักศึกษาหรือนายทหารนักเรียนและอาจารย์ร่วมอภิปรายในประเด็นสำคัญ เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้จากบทเรียนให้แตกฉานยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้นักศึกษาพัฒนาแนวคิดที่เป็นตัวของตนเอง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ๒ แบบคือ

๓.๒.๑ การอภิปรายเป็นคณะนี้อาจจะเป็นการประชุมให้ความรู้หรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในคณะผู้อภิปรายตามประเด็นที่กำหนดในคู่มือการศึกษาหรือประเด็นที่อาจารย์หยิบยกขึ้นมาตามแต่กรณี ซึ่งอาจประกอบด้วยคณะผู้อภิปราย ๔-๕ คนโดยมีผู้หนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการอภิปราย ผู้เข้าร่วมประชุมที่เหลือเป็นผู้ฟัง โดยผู้อภิปรายแต่ละคนได้รับมอบหมายให้พูดในประเด็นและวาระต่างๆ กัน และในตอนท้ายผู้ดำเนินการอภิปรายอาจเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้พูดและซักถามกับคณะผู้อภิปรายได้ตามความเหมาะสมแก่เวลาก่อนที่จะจบการอภิปราย

๓.๒.๒ นอกจากนี้การอภิปรายเป็นคณะอาจเป็นการนำเสนอผลงาน ภายหลังจากการแบ่งกลุ่มอภิปรายหรือแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติในการศึกษาหัวข้อวิชาหรือชุดวิชาอื่นๆ ของหลักสูตรต่างๆ ภายใต้งานควบคุมของคณะอาจารย์ อันจะทำให้เกิดการถกเถียง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นด้วยก็ได้

๓.๓ การแบ่งกลุ่มอภิปราย เป็นการฝึกอบรมในห้องสัมมนาของแต่ละหลักสูตร โดยแบ่งนักศึกษาหรือนายทหารนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ โดยที่แต่ละกลุ่มจะมีอาจารย์ประจำกลุ่มสัมมนา (DS) ให้ความรู้และกำกับดูแล

การอภิปราย เพื่อทำการอภิปรายหัวข้อความรู้ที่ได้ศึกษามาหรือที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหลักสูตรให้เกิดความแตกฉานมากยิ่งขึ้น รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหัวข้อวิชานั้นๆด้วย อันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทำให้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยให้มีการศึกษาลึกลงในรายละเอียดของประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับบทเรียน โดยผู้ร่วมอภิปรายมีเสรีในการออกความคิดเห็นในการถกเถียงปัญหาต่างๆ และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

๓.๔ การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ มีลักษณะการดำเนินการคล้ายกับการแบ่งกลุ่มอภิปราย แต่มุ่งเน้นการนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนมาเสริมสร้างทักษะด้วยการฝึกคิดและปฏิบัติจนทำได้ด้วยตัวเองได้หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษามุ่งแก้ปัญหาหรือแสวงข้อตกลงใจเป็นคณะตามโจทย์หรือคำถามหรือบ่งการที่มอบให้ก็ได้ ในบางวิชาการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติอาจจำเป็นต้องดำเนินการจนได้ผลงานหรือข้อสรุป โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการจัดทำเอกสารส่งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มสัมมนา และมีการถกเถียงผลรวมในชั้นเรียน

นอกจากนี้การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติยังรวมถึงกิจกรรมอื่นๆ เช่น การแบ่งกลุ่มแก้ปัญหารายบุคคล การฝึกทักษะการฝึกกีฬา และการฝึกยุทธกีฬา เป็นต้น

๓.๕ การค้นคว้า เป็นการศึกษาด้วยการอ่านและค้นคว้าวิชาล่วงหน้าด้วยตนเอง ตามเอกสารหรือแนวทางที่อาจารย์มอบให้ เพื่อเตรียมการสำหรับการฟังบรรยาย การอภิปราย และการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติต่อไป ซึ่งนักศึกษาจะต้องรับผิดชอบด้วยตนเองในการบริหารเวลาในส่วนนี้ต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถค้นคว้าได้ทันตามการจัดตารางการเรียน และการแบ่งกลุ่มอภิปราย/การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ

๔. คำแนะนำ

การอภิปรายถือว่าเป็นหลักของการศึกษาแบบ Active Learning ซึ่งการอภิปรายจะได้ผลดีนั้น มีผลมาจากการที่นายทหารนักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์กันอย่างกว้างขวาง เปิดเผย ไม่มีอคติ และอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎี การอภิปรายที่ประสบความสำเร็จคือการอภิปรายที่ผู้ร่วมอภิปรายมีคำถามมากมายโดยได้เตรียมการมาอย่างดี และผู้เข้าร่วมส่วนมากกลับออกไปพร้อมกับความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ หรือแนวความคิดที่ทำให้เกิดคำถามเพิ่มขึ้น องค์ประกอบ ๓ สิ่งที่ทำให้การอภิปรายประสบความสำเร็จคือ การเตรียมการของผู้เข้าร่วมอภิปราย การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างอิสระและเปิดเผย และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของทุกคนที่เข้าร่วมอภิปรายตลอดจนการเปิดใจที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เอกสารที่กำหนดให้อ่านในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเอกสารจำนวนน้อยที่สุดที่นายทหารนักเรียนจำเป็นต้องอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อให้สามารถร่วมอภิปรายได้ในหัวข้อที่กำหนด อย่างไรก็ตามหากสามารถอ่านเอกสารอ่านเสริมอื่นๆ ได้ ก็จะทำให้การอภิปรายได้ผลดียิ่งขึ้น

คำถามต่างๆ ที่กำหนดในแต่ละหัวข้อวิชาไม่ได้มุ่งเน้นต้องการคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน หากแต่ต้องการให้นายทหารนักเรียนได้ทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ด้วยการอภิปราย และการถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง

รายละเอียดการศึกษา หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร (๓๐๖ ชั่วโมง)

ตอนวิชา, ชุดวิชา, หัวข้อวิชา	เวลารวม		วิธีการศึกษา (จำนวน ชม.)				
	วัน	ชั่วโมง	บรรยาย	อภิปราย เป็นคณะ	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	แบ่งกลุ่ม ฝึกปฏิบัติ	ค้นคว้า
ชุดที่ ๑ การปฏิบัติการทางทหารทั่วไป		๑๘	๙	๓	๓		
หลักการสงครามและบทเรียนทางยุทธวิธี		๑๒	๖	๓	๓		
หลักนิยมในการรบทางเรือ		๓	๓				
หลักนิยมข่าวกรองทางเรือ		๓	๓				
ชุดที่ ๒ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม		๙	๖			๓	
เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการทหาร		๓	๓				
ระบบอาวุธ, ระบบตรวจจับ, ระบบควบคุมสั่งการ และ สงครามสมัยใหม่		๓	๓				
แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล		๓				๓	
ชุดที่ ๓ กฎหมาย		๓๙	๒๗	๓	๖		๓
กฎหมายที่ให้อำนาจในการปฏิบัติการทางทหาร		๓	๓				
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและสถานะของเรือและ อากาศยานในการใช้ทะเล มหาสมุทร อากาศและ อวกาศ		๓	๓				
กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษา ผลประโยชน์ของชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล		๓	๓				
หลักกฎหมายและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการ พิพาทกันด้วยอาวุธ		๖	๖				
บทเรียนของการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติการ ทางทหาร		๓	๓				
กฎการใช้กำลัง		๖	๖				
แนวทางการปฏิบัติในการเป็นกรรมการสอบสวน		๓	๓				
แก้ปัญหาเป็นคณะเกี่ยวกับกฎหมายกับปฏิบัติการ ทางเรือ		๑๒		๓	๖		๓
ชุดที่ ๔ การปฏิบัติการทางเรืออื่นๆ		๓๓	๒๗			๖	
การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก		๖	๖				
การต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง		๓	๓				
ปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม		๓	๓				

ตอนวิชา, ชุดวิชา, หัวข้อวิชา	เวลารวม		วิธีการศึกษา (จำนวน ชม.)				
	วัน	ชั่วโมง	บรรยาย	อภิปราย เป็นคณะ	แบ่งกลุ่ม อภิปราย	แบ่งกลุ่ม ฝึกปฏิบัติ	ค้นคว้า
สงครามพิเศษ		๓	๓				
ปฏิบัติการตามลำน้ำ		๓	๓				
การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง		๓	๓				
การวางทุ่นระเบิดและการต่อต้านทุ่นระเบิด		๖	๖				
แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล		๖			๖		
ชุดที่ ๕ หลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ		๑๒	๙			๓	
หลักนิยม ทอ. และการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.		๓	๓				
หลักนิยมการปฏิบัติการอากาศนหวิและการ ลาดตระเวนทางอากาศ		๖	๖				
แก้ปัญหารายบุคคล		๓			๓		
ชุดที่ ๖ การวางแผนทางเรือ		๕๗	๒๑	๖	๑๕	๙	๖
ปัจจัยสำคัญในการวางแผน/ยุทธศิลป์เบื้องต้น		๓	๓				
การประมาณสถานการณ์		๙	๙				
การพัฒนาแผน		๖	๖				
เอกสารสั่งการ		๓	๓				
อภิปรายการวางแผนทางเรือ		๓๓		๖	๑๕	๖	๖
แก้ปัญหารายบุคคล		๓				๓	
ชุดที่ ๗ การรบผิวน้ำ		๔๕	๖	๓	๙	๒๔	๓
ยุทธวิธีผิวน้ำ		๖	๖				
ยุทธวิธีฟ้าผิวน้ำ		๓๖		๓	๙	๒๑	๓
แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล		๓				๓	
ชุดที่ ๘ปราบเรือดำน้ำ		๓๙	๖	๓	๖	๒๑	๓
ยุทธวิธีปราบเรือดำน้ำ (เรือ + อากาศยาน)		๖	๖				
ยุทธวิธีฟ้าปราบเรือดำน้ำ		๓๐		๓	๖	๑๘	๓
แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล		๓				๓	
ชุดที่ ๙ ปฏิบัติการร่วม/ผสม		๓	๓				
หลักนิยมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม/ผสม		๓	๓				
ชุดที่ ๑๐ ยุทธวิธีพร้อม		๕๑		๓	๑๕	๓๐	๓
รวม		๓๐๖	๑๑๔	๒๑	๕๕	๙๙	๑๘

ชุดวิชา การปฏิบัติการทางทหารทั่วไป

๑. ความสำคัญ

การศึกษาศูตวิชาปฏิบัติการทางทหารนี้ ต้องการให้ทราบหลักการในการปฏิบัติการทางทหารทั่วไป ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์การรบที่ผ่านมา แนวโน้มของสงครามในอนาคต หน้าที่ภารกิจของกองทัพเรือในปัจจุบัน รวมทั้งองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องเช่น หลักการสงครามและการปฏิบัติการที่นอกเหนือจากการทำสงคราม เช่น การปฏิบัติการในการรักษาสันติภาพ เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวเริ่มจะมีบทบาทมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์พื้นฐานความเข้าใจในเรื่องสงครามทางเรือและสงครามพิเศษให้ลึกซึ้งต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ ยุทธวิธีทางเรือทั่วไป

๒.๒ หลักการสงคราม

๒.๓ หลักนิยมในการรบทางเรือและหลักนิยมข่าวกรองทหารเรือ

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสพการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจนการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

หัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๑๐๑

หลักการสงครามและบทเรียนทางยุทธวิธี

๑๒ ชั่วโมง

๔๑๐๓๐๐๐๑๐๒

หลักนิยมในการรบทางเรือ

๓ ชั่วโมง

๔๑๐๓๐๐๐๑๐๓

หลักนิยมข่าวกรองทหารเรือ

๓ ชั่วโมง

หัวข้อวิชา หลักการสงครามและบทเรียนทางยุทธวิธี**๑. ความสำคัญ**

หลักการสงครามเป็นส่วนประกอบหนึ่งในวิชาปฏิบัติการทางทหาร ซึ่งทุกส่วนประกอบล้วนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน รวมทั้งหลักการสงครามยังสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติการสาขาอื่นนอกจากการปฏิบัติการทางทหารอีกด้วย การศึกษาในหัวข้อนี้จะมุ่งเน้นถึงความหมาย ความสำคัญของหลักการสงคราม องค์ประกอบและหลักการกว้างๆ ในการใช้กำลังในระดับยุทธการ

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้ทราบถึงความหมายและที่มาของหลักการสงคราม ตลอดจนการใช้หลักการสงครามในอดีต ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจการใช้หลักการสงครามในการวางแผนทางทหารและการนำหลักการสงครามมาใช้ในการปฏิบัติการ และให้ทราบถึงหลักการพื้นฐานของสงครามทางเรือ องค์ประกอบของยุทธวิธีทางเรือ ตัวอย่าง และบทเรียนจากสงครามทางเรือ นับตั้งแต่ยุคเรือกรรเชียงจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งการปฏิบัติทางยุทธวิธีที่ได้รับความสำเร็จและไม่ได้ ได้รับความสำเร็จ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ ตลอดจนจนบทเรียนต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางเรือและในการปฏิบัติการได้

๓. คำแนะนำ

นักประวัติศาสตร์หรือผู้นำทางทหารมักพยายามศึกษาประวัติศาสตร์ของสงครามในอดีตเพื่อจะค้นหา หลักการ และแนวความคิดต่าง ๆ ของผู้นำทางทหารที่ประสบผลสำเร็จในอดีต สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติการรบในอนาคต ในสภาวะสงครามบ่อยครั้งที่ผู้นำในขณะนั้นต้องตัดสินใจระหว่างความตาย และ ความอยู่รอดของประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้การเตรียมการทั้งปวงเพื่อลดความเสี่ยงต่อความผิดพลาดจึงเป็น ภารกิจหลักของผู้นำทางทหาร

กองทัพของชาติต่างๆ ศึกษาและยอมรับในพื้นฐานของหลักการสงคราม แม้ว่าจะต้องมีการดัดแปลงและพัฒนาให้เหมาะสมกับลักษณะประจำชาติของตนเอง และเป็นความจำเป็นที่นักการทหารจะต้องรู้ซึ่งถึงหลักการสงครามเหล่านี้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงรูปแบบการปฏิบัติให้เหมาะสมกับตนเอง

หลักการสงครามจะต้องมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไป รวมทั้งต้องมีพัฒนาการควบคู่กันไปด้วย ข้อผิดพลาดและความล้มเหลวต่างๆ ของการปฏิบัติในอดีตมักเป็นบทเรียนที่ควรค่าแก่การศึกษา เพื่อกำหนดหลักการสงครามที่ประสบความสำเร็จในอนาคต

จากการที่วิวัฒนาการของการใช้กำลังรบเป็นผลมาจากพัฒนาการของสงครามที่ผ่านมา ปัจจุบันจึงมีพัฒนาการของหลักการรบร่วม (Joint Doctrine) คือ Tactical actions, Major operations and Campaigns ซึ่งเราควรจะได้ศึกษากันต่อไป แต่ไม่ว่ายุทธการที่สำคัญ หรือแผนการทัพใดๆ ก็ตาม จะมีจุดมุ่งที่การบรรลุความสำเร็จ หรือ

อีกนัยหนึ่งคือ การวางแผนยุทธวิธีโดยรวมแล้วจะต้องมั่นใจว่า กำลังรบ และทรัพยากรที่มีอยู่นั้นถูกนำมาใช้อย่างเหมาะสมเพื่อเป้าหมายทางยุทธการหรือทางยุทธศาสตร์ในเขตปฏิบัติการทหารนั้น ๆ

ในด้านองค์ประกอบของยุทธวิธี ซึ่งจะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและรูปแบบของสงคราม ได้มีการศึกษาถึง หลักการลง การรวมกำลัง การโจมตี รวมทั้งหลักการดำเนินกลยุทธ์ต่าง ๆ เป็นต้น ความสำเร็จของผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับผลการตัดสินใจด้านข้อมูลข่าวสาร การจัดหน่วยและด้านการยุทธ โดยที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความสามารถในการควบคุมและสั่งการ รวมทั้งต้องมีความสามารถในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาก็ด้วย

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง อภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ หลักการของสงครามคืออะไร มีที่มาอย่างไร
- ๕.๒ หลักการสงครามของประเทศต่าง ๆ ในปัจจุบัน เหมือนหรือแตกต่างจากกองทัพไทยอย่างไร
- ๕.๓ เราจะสามารถนำหลักการสงครามของไทยมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนทางเรือได้อย่างไรบ้าง
- ๕.๔ หลักมูลฐานของสงครามทางเรือและองค์ประกอบของยุทธวิธีทางเรือมีอะไรบ้าง จงอธิบาย
- ๕.๕ หลักการสงครามตามตัวอย่างและบทเรียนการยุทธ์ในอดีตนั้น มีหลักการใดบ้างที่น่าจะล้ำสมัยแล้วและหลักการใดบ้างที่น่าจะยังร่วมสมัยอยู่
- ๕.๖ เทคโนโลยีมีผลกระทบต่อแนวความคิดในการใช้กำลังทางเรือมากน้อยเพียงใด

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

อทร. ๘๐๐๔ หลักการและทฤษฎีการทำสงคราม ๒๕๔๓

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ประวัติการยุทธ์ทางเรือ, พล.ร.ต.สำเนา พลธร

หัวข้อวิชา หลักนิยมในการรบบทางเรือ

๑. ความสำคัญ

หลักนิยมในการใช้กำลังทางเรือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติการของกำลังรบทางเรือ ซึ่งกำลังรบทางเรือแต่ละประเภทก็จะมีแนวทางการใช้แตกต่างกันไป หลักนิยมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยเหลือด้านการวางแผนการปฏิบัติการของกำลังรบทางเรือ โดยการศึกษาในหัวข้อวิชานี้จะมุ่งเน้นแนวความคิดในการใช้กำลังทางเรือในปฏิบัติการที่สามารถใช้กำลังจากกองทัพเรือเพียงเหล่าทัพเดียวได้ และปฏิบัติการที่ต้องร่วมกับเหล่าทัพอื่น ๆ รวมทั้งธรรมชาติของการรบทางเรือที่แตกต่างจากการรบทางบกและทางอากาศ ตลอดจนขีดความสามารถและข้อจำกัดของกองทัพเรือในการยุทธวิธีร่วม

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนทราบถึงความหมายและองค์ประกอบของการรบทางเรือโดยทั่วไป

๓. คำแนะนำ

หลักนิยมเป็นปัจจัยสำคัญอันดับสองรองจากยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์เป็นการพิจารณาเตรียมการด้านกำลังอำนาจรัฐ โดยเฉพาะกำลังรบ แต่หลักนิยมเป็นการพิจารณาแนวทางว่าจะใช้กำลังอย่างไร ซึ่งกว่าจะได้เป็นหลักนิยมจะต้องมีการพิจารณาตรวจสอบ ทดลองใช้ แก้ไขข้อบกพร่องซ้ำๆ หลายครั้ง จนแน่ใจได้ว่า หลักการนั้น เหมาะสมที่จะนำมาเป็นกรอบการปฏิบัติในการใช้กำลัง หลักนิยมในการใช้กำลังทางเรือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะชี้แนะแนวทางว่าเราจะใช้กำลังทางเรืออย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ หลักนิยมคืออะไร
- ๕.๒ “หลักนิยม” และ “หลักนิยมทางทหาร” เกี่ยวข้องกันอย่างไร
- ๕.๓ หลักนิยมในการรบทางเรือโดยทั่วไป มีพัฒนาการมาได้อย่างไร
- ๕.๔ การครองทะเล การควบคุมทะเล การปฏิบัติการใช้ทะเล มีแนวความคิดและข้อจำกัดในการใช้อย่างไร
- ๕.๕ การแผ่ขยายกำลังอำนาจทางเรือจากฝั่งสู่ทะเลและจากทะเลขึ้นสู่ฝั่ง ถือเป็นหลักนิยมหรือไม่ และเหมาะสมกับ ทร. ไทยหรือไม่อย่างไร
- ๕.๖ เราจะนำหลักนิยมไปประยุกต์ใช้กับการวางแผนและการอำนวยการยุทธ์ทางเรือได้อย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมทางทะเลของกองทัพเรือ, พ.ศ.๒๕๔๖

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ประวัติการยุทธ์ทางเรือ, พล.ร.ต.สำเภา พลธร

หัวข้อวิชา หลักนิยมข่าวกรองทหารเรือ

๑. ความสำคัญ

“รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง” เป็นหลักการที่พิสูจน์ตัวเองมานับครั้งไม่ถ้วน เป็นหลักการที่ใช้ได้จริงทุกยุคทุกสมัย ในส่วนของ “รู้เขา” นั้น ในปัจจุบันได้มีพัฒนาการ สร้างเป็นหลักนิยมทางการข่าวกรอง ซึ่งมีการปฏิบัติกันทุกเหล่าทัพ ทั้งนี้ ในส่วนของ ทร. เอง ได้นำแนวทางการข่าวนำยุทธการมาใช้ในการวางแผนและในการอำนวยความสะดวกในทุกระดับ สำหรับในระดับยุทธวิธี นั้น การทราบหลักนิยมด้านการข่าวกรองจะช่วยให้ผู้วางแผนในระดับหมู่เรือปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านการข่าว ให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปวางแผนและปฏิบัติงานด้านข่าว

๒.๒ เพื่อให้สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายทหารฝ่ายเสนาธิการด้านการข่าวของหน่วยระดับกองเรือ

๓. คำแนะนำ

ในกระบวนการประมาณสถานการณ์เพื่อจัดทำแผนนั้น สิ่งหนึ่งที่จะขาดไม่ได้คือการวิเคราะห์ปัจจัยวิกฤติต่างๆ เพื่อตรวจสอบหาสิ่งที่เกื้อกูลและสิ่งที่ขัดขวางการปฏิบัติของหน่วย นอกจากนี้ ยังมีการสังเคราะห์หนทางปฏิบัติซ้ำซ้อนที่น่าจะเป็นและหนทางปฏิบัติของซ้ำซ้อนที่เมื่อปฏิบัติแล้วจะเป็นอันตรายกับฝ่ายเรามากที่สุด การปฏิบัติในสองส่วนนี้ แทบจะเป็นไปไม่ได้เลย หากขาดซึ่งการข่าวกรองที่ดี

การข่าวที่ดีจะนำมาซึ่งการสังเคราะห์หนทางปฏิบัติของซ้ำซ้อนที่ใกล้เคียงทั้งในแง่ขีดความสามารถและแนวโน้มในการเลือกปฏิบัติ ซึ่งหนทางปฏิบัติซ้ำซ้อนที่สมจริงจะช่วยให้การวิเคราะห์เชิงต่อต้านมีความสมบูรณ์และอำนวยความสะดวกให้ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจเลือกหนทางปฏิบัติของหน่วยได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการอำนวยความสะดวกนั้น จะต้องมีการประมาณสถานการณ์ต่อเนื่องซึ่งการข่าวกรองที่ดี จะช่วยลด fog of war ลงไปได้มาก

พึงระลึกไว้เสมอว่า ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการ ล้วนตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่หน่วยมี การข่าวกรองทหารเรือจะช่วยเพิ่มเติม ข้อมูลที่หน่วยมีและช่วยลด “ความไม่รู้ / สิ่งที่เราไม่รู้” ในยุทธบริเวณลงและส่งผลต่อความสำเร็จของหน่วยกำลังทุกระดับ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ หลักนิยมข่าวกรองคืออะไร
- ๕.๒ วงรอบข่าวกรองคืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- ๕.๓ นายทหารฝ่ายการข่าวมีหน้าที่อะไร และต้องทำอะไรบ้าง
- ๕.๔ ข่าวกรองยุทธการ คืออะไร สำคัญอย่างไร และใครเป็นผู้จัดทำ
- ๕.๕ เอกสารการข่าวประกอบด้วยอะไรบ้าง
- ๕.๖ แผนรวบรวมข่าวกรองคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- ๕.๗ การประมาณการข่าวกรอง และการต่อต้านข่าวกรอง สามารถกระทำได้อย่างไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, การข่าว, พ.ศ.๒๕๔๓

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Joint Intelligent Preparation for the Battlefield (JIPB)

ชุดวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม

๑. ความสำคัญ

การศึกษาชุดวิชาเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงครามนี้ต้องการให้นายทหารนักเรียนทราบถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่มีใช้ในการทำสงครามในปัจจุบัน ความสำคัญของการควบคุมสั่งการ ระบบต่างๆที่จำเป็นในการรบทางเรือปัจจุบัน และแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคต อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาในหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหารต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

๒.๑ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม

๒.๒ หลักการของระบบอาวุธ ระบบตรวจจับ ระบบควบคุมและสั่งการ

๒.๓ เทคโนโลยีด้านการทหารอื่นๆ

๒.๔ การพัฒนาของสงครามข้อมูลข่าวสาร และสงครามสมัยใหม่

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสบการณ์การทำงานของนักศึกษา ตลอดจนการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๒๐๑

๔๑๐๓๐๐๒๐๒

๔๑๐๓๐๐๒๐๓

หัวข้อวิชา

เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการทหาร

ระบบตรวจจับ ระบบอาวุธ และระบบควบคุมสั่งการในเรือ

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการทหาร**๑. ความสำคัญ**

ในปัจจุบันวิทยาการต่างๆได้ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง เทคโนโลยีต่างๆได้รับการพัฒนาไปตลอดเวลา ในส่วนของการปฏิบัติการทางทหารก็ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาของเทคโนโลยี อันมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวทางการใช้กำลังอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดจนแนวโน้มของเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถรับแนวทางการใช้กำลังให้สอดคล้อง และสามารถใช้งานเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการในการใช้กำลังทหารได้อย่างเต็มที่

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการของเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการทางทหาร

๒.๒ เพื่อให้ทราบถึงเทคโนโลยีที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคตที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบของการปฏิบัติการทางทหาร หลักนิยม และการจัดรูปแบบกำลังรบ อันนำไปสู่การปฏิวัติกิจการทหาร (Revolution of Military Affairs) ในอนาคต

๒.๓ เพื่อให้เข้าใจถึงหลักการ ผลกระทบและข้อจำกัด ในการนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการปฏิบัติการ ตั้งแต่ระดับยุทธวิธีขึ้นไป

๓. คำแนะนำ

การทำสงครามในปัจจุบัน เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ และเป็นส่วนสนับสนุนต่อความสำเร็จและชัยชนะ ความสามารถในวิทยาการด้านต่างๆ เป็นส่วนประกอบและเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในปฏิบัติการทางทหารทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีมีผลกระทบและส่งเสริมต่อการปฏิบัติการทางทหารต่างกันไป และบางครั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการปฏิวัติภารกิจทางทหาร (Revolution to military Affair) ดังนั้นนายทหารนักเรียนจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจ เทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบและมีส่วนสำคัญต่อการปฏิบัติการทางทหาร จะมีข้อจำกัดและข้อพึงระวังอย่างไรในการนำมาใช้ การบรรยายในหัวข้อวิชานี้จะทำให้นายทหารนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีในประเทศต่างๆ ดังนี้

๓.๑ เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการต่อเรือ

๓.๒ เทคโนโลยีอาวุธและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธ ได้แก่ Bionics Technology, Artificial intelligence Technology, Genetics Technology และ Nanotechnology

๓.๓ ผลกระทบและข้อจำกัดต่อการปฏิบัติการทางทหาร

๓.๔ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ของชาติในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังการบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการต่อเรือ มีความสำคัญกับปฏิบัติการทางทหารอย่างไร

๕.๒ เทคโนโลยีอาวุธและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธ ได้แก่ Bionics Technology, Artificial intelligence Technology, Genetics Technology และ Nanotechnology มีความสำคัญกับปฏิบัติการทางทหารอย่างไร

๕.๓ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในแต่ละด้านนั้น ส่งผลต่อการปฏิบัติการทางทหารในอนาคตอย่างไร

๕.๔ ชาติในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อ่านเอกสารของผู้บรรยาย หรือตามที่ผู้บรรยายกำหนด

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา ระบบตรวจจับ ระบบอาวุธ และระบบควบคุมสั่งการในเรือ

๑. ความสำคัญ

การรบทางเรือในปัจจุบันต้องพึ่งพาเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการรบในปัจจุบันนั้น ผลของการปะทะจะตัดสินกันด้วย ความรวดเร็ว ความแม่นยำ เป็นเกณฑ์สำคัญ ในเรือรบปัจจุบันได้มีการติดตั้งระบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ระบบตรวจจับ ระบบอาวุธ หรือระบบควบคุมสั่งการ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบดังกล่าว จะเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ชัยชนะในการรบทางเรือได้

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบองค์ประกอบขั้นพื้นฐานระบบอาวุธ ระบบตรวจจับ และระบบควบคุมสั่งการ ทั้งที่เป็นเทคโนโลยีปัจจุบันและมีข้อมูลในกองทัพเรือ ตลอดจนส่วนที่มีการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับเหล่าทัพอื่น ตั้งแต่ระบบในระดับหน่วยเรือไปจนถึงระดับยุทธการ

๒.๒ การพัฒนาไปสู่แนวความคิดของสงครามข้อมูลข่าวสารอันมีระบบเครือข่าย(Network-centric) เป็นหัวใจสำคัญที่นำไปสู่รูปแบบของหลักนิยมที่ผสมผสานแนวความคิดกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม เข้าสู่แนวความคิดในการทำสงครามเครือข่าย (Network-Centric Warfare)

๓. คำแนะนำ

ระบบตรวจจับ ระบบอาวุธ และ ระบบควบคุมสั่งการ ถือเป็นหัวใจหลักในการปฏิบัติการรบของเรือ เรือรบในปัจจุบันได้รับการออกแบบให้สามารถตรวจจับได้ไกลขึ้น มีขีดความสามารถในการพิสูจน์ทราบเป้าได้เร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็สืบเนื่องมาจากระบบอาวุธที่ได้รับการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ระบบอาวุธในปัจจุบันสามารถโจมตีที่หมายได้ไกลขึ้น มีความแม่นยำสูง และมีขีดความสามารถในการหลบหลีกการต่อต้านได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามการที่จะสามารถใช้ขีดความสามารถดังกล่าวได้อย่างเต็มที่มีนั้นจำเป็นต้องมีระบบควบคุมที่มีประสิทธิภาพ การประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจะต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ เรือรบในปัจจุบันถูกออกแบบให้มีการประสานขีดความสามารถของระบบต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยเหลือในการตัดสินใจของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบโต้กับสถานการณ์ได้อย่างทันที่ และในระบบ Command and Control ระบบใหม่ไม่มีส่วนที่ทำให้แนวความคิดการอำนาจรบจาก Platform Centric ไปสู่ Network Centric ที่ทำให้การควบคุมบังคับบัญชามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังการบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ หลักการพื้นฐานของระบบอำนาจการรบ(Combat System) คืออะไร มีความสัมพันธ์กับ ระบบอาวุธ ระบบตรวจจับ และระบบควบคุมสั่งการ อย่างไร

๕.๒ หลักการของการควบคุมบังคับบัญชา ตามทฤษฎี OODA loop คืออะไร สัมพันธ์กับระบบควบคุมสั่งการอย่างไร

๕.๓ ระบบ C3I ของ ทร. ทำงานอย่างไร

๕.๔ ระบบเครือข่าย (Network-centric) มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ Information warfare อย่างไร

๕.๕ ข้อดีและข้อเสียของการเปลี่ยนแปลงจาก Platform Centric ไปสู่ Network Centric Warfare มีอะไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย หรือตามที่ผู้บรรยายกำหนด

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารประกอบการศึกษา หมวดวิชาที่ ปฏิบัติการทางทหาร เล่มที่ ๑, Joint Doctrine for Command and Control Warfare (C2W), Joint Pub 3-13.1

หัวข้อวิชา แก่ปัญหารายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงครามที่ได้ศึกษามาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ที่ได้ศึกษามาแล้ว

๓. สาระสังเขปการศึกษา

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบข้อสอบที่ถูกที่สุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก่ปัญหารายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

คำถามสำคัญในชุดวิชานี้ทั้งหมด

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชา เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำสงคราม

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชา กฎหมาย

๑. ความสำคัญ

หลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติการทางเรือไม่ว่าจะเป็นในยามสันติหรือสงคราม เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้วางแผนทางทหาร หรือผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บังคับการเรือ จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อมิให้เกิดปัญหาอันอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างประเทศ หรือนำมาซึ่งความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับหลักการทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารทั่วไปและการปฏิบัติการทางเรือ

๒.๒ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการประยุกต์ใช้หลักกฎหมายประกอบการพิจารณาวางแผนทางทหารทั่วไปและการปฏิบัติการทางเรือ ทั้งในยามสันติและสงคราม

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสบการณ์การทำงานของนักศึกษา ตลอดจน การศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

หัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๓๐๑

กฎหมายที่ให้อำนาจในการปฏิบัติการทางทหาร

๔๑๐๓๐๐๓๐๒

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและสถานะของเรือและอากาศยานในการใช้ทะเล มหาสมุทร อากาศ และอวกาศ

๔๑๐๓๐๐๓๐๓

กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๔๑๐๓๐๐๓๐๔

หลักกฎหมายและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการพิพาทกันด้วยอาวุธ

๔๑๐๓๐๐๓๐๕

บทเรียนของการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติการทางทหาร

๔๑๐๓๐๐๓๐๖

กฎการใช้กำลัง

๔๑๐๓๐๐๓๐๗

แนวทางการเป็นคณะกรรมการสอบสวน

๔๑๐๓๐๐๓๐๘

แก้ปัญหาเป็นคณะเกี่ยวกับกฎหมายกับปฏิบัติการทางเรือ

หัวข้อวิชา

กฎหมายที่ให้อำนาจในการปฏิบัติการทางทหาร

๑. ความสำคัญ

สืบเนื่องจากกฎบัตรสหประชาชาติมาตรา ๒ (๔) ได้กำหนดให้การปฏิบัติการทางทหารในสมัยปัจจุบันนั้นไม่สามารถดำเนินการบนพื้นฐานของเจตนารมณ์ของสงครามดั้งเดิมได้อีก การใช้กำลังทหารจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎบัตรสหประชาชาติ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ นทท.จะต้องศึกษาถึงเหตุอันชอบธรรมในการใช้กำลังทหารหรืออาวุธบนข้อจำกัดของกฎหมายระหว่างประเทศ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ และการกล่าวอ้างหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความความชอบธรรมและความเป็นธรรมในการปฏิบัติการทางทหารในรูปแบบต่างๆ

๒.๒ เพื่อให้สามารถวางแผนการใช้กำลังและอาวุธ ได้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. คำแนะนำ ศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

๓.๑ หลักของสงครามที่ชอบธรรม (Just War) และ สงครามที่ไม่ชอบธรรม (Unjust War)

๓.๒ Jus Ad bellum

๓.๒.๑ Kellogg Briand Pact

๓.๒.๒ United Nation Charter

๓.๓ การใช้กำลังภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ

๓.๓.๑ ข้อห้ามในการใช้กำลังทางทหารในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มาตรา ๒(๔)

๓.๓.๒ การใช้กำลังในการป้องกันตนเอง มาตรา ๕๑

๓.๓.๓ การใช้กำลังในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ บทที่ ๖

๓.๓.๔ การใช้กำลังเพื่อบีบบังคับให้เกิดสันติภาพ บทที่ ๗

๓.๔ การใช้กำลังภายใต้กฎหมายภายในที่ให้อำนาจในการปฏิบัติการด้วยกำลังทหาร

๓.๔.๑ พรบ.จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

๓.๔.๒ พรบ.กฎอัยการศึก

๓.๔.๓ พรก.บริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

๓.๕ กฎหมายที่เกี่ยวกับการเตรียมกำลังทางเรือและการใช้กำลังทางเรือ

๓.๕.๑ ข้อบังคับ กท. ว่าด้วยการใช้กำลัง การเคลื่อนกำลัง และการเตรียมพร้อม

๓.๕.๒ ระเบียบ กท. ว่าด้วยการปฏิบัติราชการของหน่วยเรือ

๔. วิธีการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ การใช้กำลังในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสามารถใช้กำลังได้ในเงื่อนไขอะไรบ้าง

๕.๒ อะไรคือ Just War และ Unjust War

๕.๓ Jus Ad Bellum คืออะไร

๕.๔ กฎหมายที่ให้อำนาจของทหารเรือในการปฏิบัติการประกอบด้วยกฎหมายอะไรบ้าง แต่ละส่วนมีข้อจำกัดอะไรบ้าง และเราจะแสวงหาความสำเร็จในการปฏิบัติการทางทหารบนข้อจำกัดนั้นๆ อย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

กฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการทางทหาร ร.อ.โกวิท ตาละโสภณ

กฎบัตรสหประชาชาติ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

กฎหมายระหว่างประเทศเบื้องต้น, ร.ต.โกวิท ตาละโสภณ

อทร. ๘๓๐๕ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสงคราม

หัวข้อวิชา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและสถานะของเรือและอากาศยานในการใช้ทะเล มหาสมุทร
อากาศ และอวกาศ

๑. ความสำคัญ

ในการปฏิบัติการทางทหารนั้นพื้นที่ปฏิบัติการทางทหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในความสำเร็จของภารกิจ การเข้าใจถึงพื้นที่ที่สามารถใช้กำลังหรือใช้อาวุธจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติการในระหว่างที่มีการขัดกันด้วยอาวุธ อย่างไรก็ตามในเวลาสันติพื้นที่ปฏิบัติการนี้ก็มิได้มีความยิ่งหย่อนไปมากกว่ากัน กฎหมายต่างๆย่อมจะต้องมีพื้นที่เป็นขอบเขตในการบังคับใช้เสมอ หากนายทหารนักเรียนไม่สามารถเข้าใจถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ สิทธิ และสถานะ ของเรือและอากาศยาน ในการใช้ทะเล อากาศ และอวกาศแล้วก็นำมาซึ่งการใช้อำนาจโดยเกินขอบเขตหรือมิชอบได้

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิ และสถานะ ของเรือและอากาศยาน ของเอกชน รัฐ และทหาร ในการใช้ทะเล มหาสมุทร อากาศ และอวกาศ ทั้งในยามสันติและยามสงคราม

๒.๒ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้กฎหมายประกอบการพิจารณาวางแผนทางทหาร และการปฏิบัติการทางทหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสิทธิและอำนาจที่มี

๓. คำแนะนำ

๓.๑ หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานะ สิทธิการผ่าน และการใช้ทะเล อากาศ และอวกาศ ในอาณาเขตทางทะเล ต่างๆ ของเรือ/อากาศยานเอกชน เรือ/อากาศยานของรัฐ และเรือรบ/เครื่องบินรบ ทั้งในยามสันติและยามสงคราม

๓.๒ การบังคับใช้กฎหมายทะเล และกฎหมายอากาศและอวกาศ ทั้งในยามสันติและยามสงคราม

๓.๓ หลักของการกำหนดพื้นที่เฉพาะในการปฏิบัติการทางทหารทั้งในทะเล อากาศ และอวกาศ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ อำนาจและสิทธิของรัฐชายฝั่งมีอะไรบ้าง

๕.๒ เรือรบเมื่อเดินเรือผ่านน่านน้ำต่างๆมีสถานะ และสิทธิอย่างไร

๕.๓ อากาศยานทางทหารมีสิทธิในการใช้ห้วงอากาศอย่างไรทั้งในภาวะสันติและความขัดแย้ง

๕.๔ การใช้ดาวเทียมในการจารกรรมขัดกับหลักของกฎหมายอวกาศอย่างไร

๕.๕ พื้นที่การรบทางเรือมีที่ใดบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒

อนุสัญญาชีกาโก้ ค.ศ. ๑๙๔๔

คู่มือซานริโม ค.ศ. ๑๙๙๔

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๑. ความสำคัญ

เพื่อทราบถึงกฎหมายที่ให้อำนาจทหารเรือในการปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างในทะเลว่ามีอะไรบ้าง และมีอำนาจอะไรบ้างที่เจ้าหน้าที่ ทร. สามารถดำเนินการได้ในฐานะเจ้าพนักงานผู้ปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างในทะเล นอกจากนี้การบันทึกเหตุการณ์เบื้องต้น และแนวทางการปฏิบัติเมื่อเป็นพนักงานสอบสวนก็เป็นเรื่องที่นายทหารนักเรียนจะต้องมีความรู้เบื้องต้น ในการที่จะดำเนินการกับผู้กระทำความผิด

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงขอบเขต อำนาจและหลักกฎหมายภายในประเทศที่ให้อำนาจแก่ ทร. ในการคุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ของชาติ และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๒.๒ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการบันทึกเหตุการณ์เบื้องต้น เมื่อมีการใช้อำนาจดำเนินการตามกฎหมายให้อำนาจทหารเรือ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหน้าที่ได้

๓. คำแนะนำ

๓.๑ ขอบเขต อำนาจและกฎหมายภายในที่ให้อำนาจทหารเรือในการคุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ของชาติ และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

๓.๒ แนวทางการบันทึกเหตุการณ์เบื้องต้น

๓.๓ แนวทางการปฏิบัติเมื่อเป็นพนักงานสอบสวน

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ กฎหมายให้อำนาจทหารเรืออะไรบ้างที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ ทร. ในการปราบปรามการกระทำความผิดในทะเล

๕.๒ การบันทึกเหตุการณ์เบื้องต้นจะต้องมีข้อมูลอะไรบ้าง

๕.๓ อำนาจในการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ ทร. มีขอบเขตอะไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารตามที่อาจารย์ได้แจกให้

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา หลักกฎหมายและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการพิพาทกันด้วยอาวุธ

๑. ความสำคัญ

กฎหมายว่าด้วยการขัดกันด้วยอาวุธเป็นกฎหมายประจำวิชาชีพของทหาร และภายใต้สนธิสัญญากรุงเจนีวา บังคับให้มีการเรียนการสอนวิชานี้ในโรงเรียนทหารด้วย การกระทำการใดๆที่ละเมิดต่อกฎหมายว่าด้วยการขัดกัน ด้วยอาวุธอาจนำมาซึ่งความล้มเหลวของภารกิจและอาจที่ผู้ตัดสินใจใช้กำลังหรืออาวุธโดยมิชอบนั้นจะต้องขึ้นสู่ กระบวนการพิพากษาของศาลอาญาระหว่างประเทศ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบหลักกฎหมายและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการพิพาทกันด้วยอาวุธ

๒.๒ ให้สามารถนำความรู้จากการศึกษาไปประกอบการพิจารณาตกลงใจในการปฏิบัติการทางทหารต่อไป

๓. คำแนะนำ ศึกษาในหัวข้อดังต่อไปนี้

๓.๑ วิวัฒนาการและที่มาของกฎหมายว่าด้วยการพิพาทกันด้วยอาวุธ

๓.๒ หลักกฎหมายว่าด้วยการใช้อาวุธในการพิพาททางบก ทางเรือ และทางอากาศ

๓.๓ หลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับความเป็นกลาง

๓.๔ หลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน

๓.๕ หลักกฎหมายว่าด้วยการพิจารณากำหนดเป้าหมาย

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ อะไรคือบุคคลที่เป็นพลรบและบุคคลที่มีใช้พลรบ

๕.๒ อะไรคือเป้าหมายทางทหาร

๕.๓ อะไรคืออาวุธที่สามารถนำมาใช้ได้ในการใช้กำลังหรือการใช้อาวุธ

๕.๔ ประเทศคู่พิพาทจะสามารถดำเนินการอะไรได้บ้างในพื้นที่ความเป็นกลาง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

กฎหมายว่าด้วยการสงครามทางเรือ น.อ.ชานินทร์ ลีลานนท์ และ ร.ต.(ญ) มธุศร เลิศพานิช

อทร. ๘๓๐๕ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการสงคราม

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา บทเรียนของการบังคับใช้กฎหมายในการปฏิบัติการทางทหาร

๑. ความสำคัญ

ในแต่ละสงครามและความขัดแย้งมีกรณีศึกษาถึงการดำเนินการใช้กำลังหรืออาวุธที่มีความผิดพลาดอยู่ตลอด และภายหลังความขัดแย้งบ่อยครั้งที่มีการดำเนินการจัดตั้งศาลของผู้ชนะขึ้นมาเพื่อการพิจารณาการกระทำของ คู่กรณีในความขัดแย้งเสมอๆ ในปัจจุบันศาลในลักษณะนี้ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นศาลอาญาระหว่างประเทศแล้ว จึงมีความจำเป็นที่นายทหารนักเรียนจะต้องเข้าใจถึงการทำงานของศาลนี้ นอกจากนั้นยังจะได้ศึกษาถึงกรณีตัวอย่าง จากการใช้กฎหมายในการปฏิบัติการทางทหารที่ผิดพลาดจนเกิดความเสียหายในอดีต

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงความรับผิดชอบ และผลต่อเนืองของรัฐ และปัจเจกชนจากการสั่งการในการปฏิบัติการทาง ทหาร พร้อมทั้งสถานะบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหาร

๒.๒ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์บทเรียนของกรณีศึกษาที่ผ่านมาในอดีตของการดำเนินคดีต่ออาชญากรสงคราม ต่างๆ

๒.๓ เพื่อให้เข้าใจถึงวิวัฒนาการของการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศในศาลระหว่างประเทศต่างๆที่ผ่านมา

๓. คำแนะนำ ศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

๓.๑ ศาลระหว่างประเทศต่างๆ เช่น Adhoc Tribunal และ International Criminal Court Tribunal

๓.๒ กรณีศึกษาของอาชญากรสงครามที่ผ่านมาในอดีต ความรับผิดชอบและผลต่อเนืองของรัฐและปัจเจกชน อันสืบเนื่องมาจากการละเมิดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ ลักษณะและองค์ประกอบความผิด ๔ ประการใน Rome Statute of the International Criminal Court มีอะไรบ้าง

๕.๒ ความรับผิดชอบของการสั่งการทางทหารส่งผลอย่างไรต่อผู้สั่งการ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

Rome Statute of the International Criminal Court

เอกสารที่ผู้สอนแจกจ่ายให้กับ นทน.

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา กฎการใช้กำลัง**๑. ความสำคัญ**

กฎการใช้กำลังเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดนโยบายในการใช้กำลังและการใช้อาวุธของหน่วยเหนือลงมาสู่ผู้ปฏิบัติในระดับล่าง และเป็นเครื่องมือในการควบคุมและบังคับบัญชาการใช้กำลังและอาวุธให้เหมาะสม กฎการใช้กำลังที่ดีเป็นส่วนหนึ่งของการเอื้อให้เกิดการบรรลุภารกิจ นทน.จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้การใช้กฎการใช้กำลังและการขอแก้ไขปรับเปลี่ยนกฎการใช้กำลังให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการ และแนวความคิดร่วมสมัยของกฎการใช้กำลัง ในฐานะของเครื่องมือในการควบคุม สั่งการ และบังคับบัญชาในการปฏิบัติการทางทหาร

๒.๒ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎการใช้กำลังของ กท.และกฎการใช้กำลังทางเรือของ ทร.

๒.๓ เพื่อศึกษาบทเรียนจากอดีตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารและกฎการใช้กำลัง

๓. ขอบเขตการศึกษา

๓.๑ วิวัฒนาการของกฎการใช้กำลัง

๓.๒ กฎการใช้กำลังในฐานะของเครื่องมือในการควบคุม สั่งการ และบังคับบัญชาในการปฏิบัติการทางทหาร

๓.๓ กฎการใช้กำลังของกองทัพไทย

๓.๔ การใช้กำลังและอาวุธในการป้องกันตนเอง

๓.๕ การใช้ แก้ไข และปรับปรุงกฎการใช้กำลังให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการทางทหารตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๖ การวิเคราะห์และศึกษากรณีเหตุการณ์สำคัญที่ผ่านมา

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ กฎการใช้กำลังที่ดีต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง

๕.๒ การปรับปรุงแก้ไขร่างกฎการใช้กำลังจะต้องทำอย่างไร

๕.๓ กฎการใช้กำลังของกองทัพไทยมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

กฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการทางทหาร ร.อ.โกวิท ตาละโสภณ

กฎการใช้กำลังของกองทัพไทย ที่ ๓๘๖/๔๕

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา แนวทางการเป็นคณะกรรมการสอบสวน**๑. ความสำคัญ**

การอำนวยความสะดวกธรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการปกครองบังคับบัญชาที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องพึงปฏิบัตินอกเหนือไปจากการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไป การสอบสวนเรื่องราวต่างๆ นั้นเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่แน่ชัด การสอบสวนจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชา ฉะนั้นหากนายทหารนักเรียนได้รับคำสั่งหรือการแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นกรรมการสอบสวนในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ตาม จึงถือว่า เป็นสิ่งจำเป็นอันสำคัญที่กรรมการสอบสวนจะต้องทราบหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ ในการสอบสวน รวมทั้งข้อบังคับทหารเรือที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการสอบสวน
- ๒.๒ เพื่อให้สามารถนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

๓. คำแนะนำ

นายทหารนักเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ ตลอดจนวิธีการขั้นตอนต่างๆ ของการสอบสวน ตั้งแต่มูลเหตุแห่งการสอบสวน ประเภทของการสอบสวน การแต่งตั้งกรรมการสอบสวน การตั้งประเด็นและเทคนิคการซักถาม การสอบสวนพยานบุคคล การสอบสวนพยานเอกสารและพยานวัตถุ การสรุปสำนวน การเรียงเอกสาร การรายงานผลการสอบสวน จนกระทั่งการเสนอแนะให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษ ลงทัณฑ์ เมื่อเสร็จสิ้นการสอบสวน ภายหลังจากการศึกษาในหัวข้อวิชานี้ นายทหารนักเรียนจะสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติในการสอบสวนให้บรรลุต่อภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

บรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ วิธีการสอบสวนมีกี่ประเภท และมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร
- ๕.๒ การสอบสวนทางวินัยคืออะไร ใช้ในกรณีใด ใครมีอำนาจหน้าที่แค่ไหน
- ๕.๓ ท่านต้องดำเนินการอย่างไร กรณีทหารตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา
- ๕.๔ ความรับผิดชอบในทางละเมิดคืออะไร ใครมีอำนาจหน้าที่อะไรในการสอบสวน
- ๕.๕ กระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริง ทำอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อ่านเอกสารของผู้บรรยาย

วิชา คีระบวร, น.อ., แนวทางปฏิบัติเมื่อเป็นกรรมการสอบสวน,

สุชน มั่นวิมล, น.อ., หลักการสอบสวน, ๒๕๓๐

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นคณะเกี่ยวกับกฎหมายกับปฏิบัติการทางเรือ

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชากฎหมาย ที่ได้ศึกษามาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนได้ทำการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในหัวข้อวิชาต่างๆ ที่ได้ศึกษามาในชุดวิชานี้ โดยทำการแก้ปัญหาเป็นคณะตามบ่งการที่จะได้รับมอบหมาย จนได้คำตอบเป็นข้อยุติของคณะ แล้วนำไปแถลงผลรวม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเป็นส่วนรวมต่อไป

๓. คำแนะนำ

ผู้บรรยายเป็นผู้กำหนดบ่งการการลัมมนา ในหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิชาที่ได้ศึกษามาในชุดวิชานี้ เพื่อให้นายทหารนักเรียนใช้ค้นคว้าและถกแถลงกันภายในกลุ่มย่อยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นส่วนรวมต่อไป

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

อภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๖ ชั่วโมง ค้นคว้า ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ไม่มี

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชากฎหมาย

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชา ทบพทวนการปฏิบัติการทางเรืออื่นๆ

๑. ความสำคัญ

การจะเป็นนักวางแผนทางเรือระดับยุทธวิธีและสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือในการจัดทำแผนและอำนวยความสะดวกได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักนิยม ลักษณะเฉพาะและข้อจำกัดของสาขาการปฏิบัติการทางเรือต่างๆ เป็นอย่างดี จึงจะสามารถวางแผนทางเรือที่สมบูรณ์และปฏิบัติได้จริง

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ ทบพทวนองค์ความรู้ในสาขาปฏิบัติการทางเรือในลักษณะต่อยอดจากหลักสูตรต่างๆ ของ กพร. โดยการศึกษาในชุดวิชานี้จะเน้นการต่อยอดความรู้ในส่วนของสาขาการปฏิบัติการทางเรือที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ การปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือ (หรือการปฏิบัติร่วมกันของเรือ ๒ ลำขึ้นไป) และการปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของ ทร. ในขณะที่หลักสูตรต่างๆ ของ กพร. จะเน้นปรับพื้นฐานความรู้และการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในสาขาปฏิบัติการทางเรือต่างๆ ให้แก่นายทหารพรคนาวินที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในเรือ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อเนื่องให้เรือแต่ละลำสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ตามบทบาทที่ได้รับในสาขาการปฏิบัติการทางเรือต่างๆ

๒.๒ เมื่อศึกษาชุดวิชานี้แล้ว นายทหารนักเรียน จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักนิยมพื้นฐานของการปฏิบัติการทางเรือสาขาต่างๆ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับการทบทวนในลักษณะต่อยอดนี้ ไปปฏิบัติหน้าที่ผู้บังคับการเรือ ปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือในการจัดทำแผนและอำนวยความสะดวกระดับหมู่เรือและปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายอำนวยการเบื้องต้นของกองทัพอเรือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกของ ทร. ต่อหน่วยกำลังระดับหมู่เรือได้

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสพการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจนการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

หัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๑

การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๒

การต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๓

ปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๔

สงครามพิเศษ

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๕

การปฏิบัติการตามลำน้ำ

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๖

การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๗

การวางทุ่นระเบิดและการต่อต้านทุ่นระเบิด

๔๑๐๓๐๐๐๔๐๘

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา ปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก

๑. ความสำคัญ

การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกเป็นการปฏิบัติการทางเรือที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ก็เพราะเป็นการรวมเอาอำนาจการปฏิบัติการทางเรือ อากาศยาน อาวุธ และกำลังรบยกพลขึ้นบกเข้าด้วยกันเพื่อโจมตีต่อชายฝั่งของข้าศึกหรือที่ข้าศึกยึดครองอยู่ และเป็นที่ยึดมั่นว่าในอนาคตแม้ว่าจะได้มีการพัฒนาด้านอาวุธ และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านยุทธวิธีไปอย่างไรก็ตาม แต่การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกจะเป็นการปฏิบัติการทางทหารที่คงอยู่ต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ ทบทวนหลักนิยมและแนวความคิดในการใช้กำลังทางเรือร่วมกันระหว่างหน่วยกำลังต่างๆ ในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก

๒.๒ เพื่อให้สามารถวางแผนการใช้กำลังระดับหมู่เรือตามบทบาทที่ได้รับได้

๓. คำแนะนำ

การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก เป็นการปฏิบัติการทางเรือที่นำเอาประเภทของเรือ อากาศยาน อาวุธ และกำลังรบยกพลขึ้นบกประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อเข้าต่อตีต่อชายฝั่งของข้าศึกหรือชายฝั่งที่ข้าศึกยึดครอง ลักษณะของการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกได้แสดงออกในหลักสำคัญต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการจัดกำลังต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและการดำเนินการในการปฏิบัติ

การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกในอดีตมีมาตั้งแต่ยุคเริ่มต้นในประวัติศาสตร์อันยาวนานของสงครามทางเรือซึ่งประเทศต่างๆ มักใช้ปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกเป็นวิธีการหนึ่งของการปฏิบัติการทางทหาร โดยสามารถนำมาใช้ได้ในทุกภาวะสงคราม ทั้งในสงครามทั่วไป เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ ในสงครามจำกัด เช่น สงครามเกาหลี และสงครามเวียดนาม หรือแม้แต่ในสงครามเย็นก็ได้้นำการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมาใช้หลายครั้ง

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา (ต่อยอดความรู้จากการศึกษาหลักสูตรฯ ของ กพร.)

๕.๑ การจัดกำลังสะเทินน้ำสะเทินบกมีหลักการอย่างไร

๕.๒ ความสัมพันธ์ในการบังคับบัญชาและความรับผิดชอบของการปฏิบัติการยกพลขึ้นบกเป็นอย่างไร

๕.๓ แนวความคิดในการใช้กำลังทางเรือของหมู่เรือต่างๆ ตามบทบาทและความรับผิดชอบที่แต่ละหมู่ได้รับ (ในปฏิบัติการยกพลขึ้นบก) ควรเป็นเช่นไร

๕.๔ จังหวะและการประสานสอดคล้องระหว่างหน่วยกำลังระดับ หมวดเรือ/หมู่เรือ ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทต่างๆ (ในปฏิบัติการยกพลขึ้นบก) เป็นอย่างไร ใครเป็นคนอำนวยความสะดวกให้เกิดการประสานสอดคล้อง

๕.๕ บทเรียนเกี่ยวกับข้อขัดข้องที่สำคัญของหน่วยกำลังระดับยุทธวิธีต่างๆ ตามบทบาทในการปฏิบัติการยกพล มีอะไรบ้าง และจะแก้ไขอย่างไร

หมายเหตุ

สำหรับการศึกษาในหัวข้อวิชานี้ ในหลักสูตรของ กพร. จะเป็นการเรียนเพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในภาพรวมของปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก สามารถตอบคำถามสำคัญต่างๆ ได้ ดังนี้

- การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกในอดีตมีความเป็นมาอย่างไรบ้าง
- ข้อได้เปรียบ ข้อเสียเปรียบ และข้อจำกัดของการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีอะไรบ้าง
- ความมุ่งหมายของการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีอะไรบ้าง
- ข้อพิจารณาในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีอะไรบ้าง
- การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีกี่แบบ อะไรบ้าง
- การปฏิบัติการสนับสนุนในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีอะไรบ้าง
- การปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก มีกี่ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง
- การจัดกำลังในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีหลักการจัดอย่างไรบ้าง
- กำลังที่ใช้ในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก ประกอบด้วยกำลังอะไรบ้าง
- การวางแผนในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกมีกรรมวิธีอย่างไรบ้าง
- พันธกิจของ ทร. ในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบกตามแผนป้องกันประเทศกำหนดไว้อย่างไร มีขอบเขต และพื้นที่ในการปฏิบัติการอย่างไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมกำลังรบยกพลขึ้นบก

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, การปฏิบัติการยุทธสะเทินน้ำสะเทินบก, พ.ศ.๒๕๕๔

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ศุภกร นูรณดิลก, น.ท., การใช้อาวุธสนับสนุนทางอากาศ, พ.ศ.๒๕๓๒

ประชา ศิลป์ศรีกุล, น.อ., การประสานการยิงสนับสนุนในการยุทธสะเทินน้ำสะเทินบก, พ.ศ.๒๕๓๕

ประชา ศิลป์ศรีกุล, น.อ., การยุทธสะเทินน้ำสะเทินบก, พ.ศ.๒๕๓๕

ชัยภัทร แก้วกล้า, น.ท., บริการแพทย์ในการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก, พ.ศ.๒๕๓๗

วลินทร์ สาริกะภูติ, น.อ., คำสั่งนโยบายเบื้องต้น, พ.ศ.๒๕๓๒

หัวข้อวิชา การต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง**๑. ความสำคัญ**

การต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง เป็นภารกิจของหน่วยกำลังรบหน่วยหนึ่งของกองทัพเรือ ซึ่งเป็นการพิทักษ์พื้นที่สำคัญหรือจุดยุทธศาสตร์ของชาติ เพื่อเป็นที่มั่นสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยกำลังรบในแนวหน้า การป้องกันในทางลึกถือเป็นหลักการในการป้องกันทางอากาศระยะไกล ส่วนการต่อสู้อากาศยานจัดเป็นการป้องกันด่านสุดท้ายในการป้องกันภัยทางอากาศ ทั้งนี้จะต้องประสานการปฏิบัติกับกำลังอากาศนาวีและกองทัพอากาศสำหรับการรักษาฝั่งถือว่าเป็นการพิทักษ์ชายฝั่งทะเลจากการโจมตี แทรกซึม หรือยกพลขึ้นบกของข้าศึก หลักการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่งจึงเป็นการบริหารหน่วยกำลังของกองทัพเรือให้ครอบคลุมภารกิจการพิทักษ์ป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่ในยามสงบ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงหลักการป้องกันภัยทางอากาศโดยทั่วไป

๒.๒ เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตความรับผิดชอบ และขีดความสามารถในการป้องกันภัยทางอากาศของ ทร. โดยรวม

๒.๓ เพื่อให้เข้าใจแนวทางการใช้กำลัง สอ.รฝ. สำหรับการป้องกันภัยทางอากาศของ ทร. ในภาพรวม

๓. คำแนะนำ

การศึกษาในหัวข้อวิชานี้ นายทหารนักเรียนจะได้ทราบและเข้าใจถึงหลักการการป้องกันภัยทางอากาศในภาพรวม การป้องกันฝั่งของ ทร. และการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่งเป็นการเฉพาะ หลักนิยมการปฏิบัติการประสานงานและการบริหารยุทธโศภกรณ์ให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญหรือจุดยุทธศาสตร์ที่จะต้องพิทักษ์รักษาตลอดจนแนวทางการพัฒนาหลักนิยมการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่งของ ทร.

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา (ต่อยอดความรู้จากการศึกษาหลักสูตรฯ ของ กฝ.ร.)

๕.๑ แนวความคิดในการป้องกันฝั่ง ทำได้อย่างไรบ้าง

๕.๒ โครงสร้างการบังคับบัญชาในการป้องกันฝั่งและการป้องกันภัยทางอากาศแบบเป็นจุด เป็นอย่างไร

๕.๓ ปัจจัยสำคัญ และข้อพิจารณาในการจัดทำแผนการป้องกันฝั่งและการป้องกันภัยทางอากาศแบบเป็นจุด มีอะไรบ้าง

๕.๔ การประสานหน่วยกำลังทางบกและหน่วยเรือในการป้องกันภัยทางอากาศ มีหลักปฏิบัติอย่างไร

๕.๕ กรณีศึกษาและข้อจำกัดในการประสานการปฏิบัติในการป้องกันฝุ่นและการป้องกันภัยทางอากาศ มีกรณีใดบ้างที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับ ทร. ไทย และในแง่มุมใด

หมายเหตุ

สำหรับการศึกษาในหัวข้อวิชานี้ ในหลักสูตรของ กฟร. จะเป็นการเรียนเพื่อให้ได้รับความรู้และความเข้าใจในภาพรวมของปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก สามารถตอบคำถามสำคัญต่างๆ ได้ ดังนี้

- หลักการป้องกันภัยทางอากาศในภาพรวมเป็นอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ
- การต่อสู้อากาศยานมีขอบเขตการปฏิบัติอย่างไร
- หลักการป้องกันฝุ่นของ ทร. เป็นอย่างไร ใครรับผิดชอบ
- การรักษาฝั่งของ ทร. มีการปฏิบัติอย่างไร มีการประสานงานกับหน่วยอื่นๆ อย่างไร
- หลักนิยมการต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่งของ ทร. เป็นอย่างไร ควรจะมีแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักนิยมไปทางด้านใด
- อุปสรรค ข้อขัดข้อง และข้อจำกัดของการปฏิบัติที่ผ่านมาเป็นอย่างไร
- ข้อจำกัดของอาวุธและระบบติดต่อสื่อสาร มีผลกระทบต่อปฏิบัติการอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมในการป้องกันภัยทางอากาศและรักษาฝั่งของ สอ./รฝ., พ.ศ.๒๕๕๓

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ประเสริฐ บุญทรง, น.อ., การป้องกันฝุ่น, พ.ศ.๒๕๓๕

หัวข้อวิชา ปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม**๑. ความสำคัญ**

จากภารกิจของกระทรวงกลาโหม ที่กำหนดให้มีหน้าที่ในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร การพัฒนาประเทศ และการรักษาผลประโยชน์ของชาติตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้การใช้กำลังทหารในการปฏิบัติการตามหน้าที่เป็นไปอย่างกว้างขวาง และขยายขอบเขตออกไปเป็นอันมาก รวมทั้งมีปฏิบัติการที่นอกเหนือจากการทำสงคราม (Military Operations Other Than War: MOOTW) ที่อาจจะได้รับคำสั่งจากรัฐบาลให้ไปปฏิบัติการนอกประเทศในภารกิจที่ไม่ใช่การสู้รบโดยตรงด้วย

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะของการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากการสงคราม

๓. คำแนะนำ

การใช้กำลังทหารโดยปกติแล้วมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเอกราชและความมั่นคงของชาติ โดยการสู้รบตั้งแต่ระดับปฏิบัติการทางยุทธวิธีไปจนถึงขั้นการทำสงคราม นอกจากนั้นแล้วกำลังทหารยังมีการนำมาใช้ในภารกิจอื่นได้อีก อาทิ การแสดงกำลัง (Presence) การบีบบังคับ (Coercive) การช่วยเหลือด้านความมั่นคง (Security Assistance) การต่อต้านการก่อความไม่สงบ (Counterinsurgency) การต่อต้านการก่อการร้าย (Combating Terrorism) การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ (Peace Operations) การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (Humanitarian Assistance) การต่อต้านยาเสพติด (Counter - Drug Operations) การสนับสนุนหน่วยงานอื่นๆ ในการพัฒนาประเทศ และการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

ในการวางแผนปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามนั้น มีขั้นตอนการดำเนินการคล้ายคลึงกับการวางแผนทางทหารเพื่อการทำสงคราม โดยทั้งสองสถานการณ์จะมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ภารกิจ (Mission Analysis) และการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชา (Commander's Estimate of Situation : CES) เป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งสามารถใช้ขั้นตอนการวิเคราะห์ตามแบบการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชาในตำราการวางแผนทางทหารของ พ.ศ.๒๕๕๑ ร่วมกันได้ อย่างไรก็ตามในการวางแผนปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามนั้น จะเพิ่มน้ำหนักให้กับการพิจารณาทำความเข้าใจ และการประเมินสิ่งที่จะเป็นภัยคุกคามมากขึ้นเป็นพิเศษ เนื่องจากภัยคุกคามที่จะเผชิญหน้าอาจไม่สามารถใช้ปฏิบัติการทางทหารตามรูปแบบที่กำลังรบฝ่ายเราเคยได้รับการฝึกมาได้ จำต้องปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงการป้องกันการขยายตัวของสถานการณ์เป็นสำคัญ เกี่ยวกับเรื่องนี้ กองทัพอากาศได้กล่าวถึงไว้ในเอกสาร Joint Doctrine for Military Operation Other Than War (Joint Pub 3-07) ดังนี้ “แม้ว่าความเป็นไปได้ในการใช้กำลังทหารเข้าทำการสู้รบในปฏิบัติการ

ทางทหารนอกเหนือจากสงครามจะมีน้อยมากก็ตาม แต่ ผบ.กำลังรบควรวางแผนจัดกำลังให้มีการผสมผสานกัน ด้วยกำลังหลายประเภท ให้พร้อมที่จะปฏิบัติการรบหรือปฏิบัติการอพยพกลุ่มบุคคลเป้าหมายได้ด้วย ความรวดเร็ว” การวางแผนปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามนี้มีปัจจัยต่างๆ ที่ต้องคำนึงถึงหลายประการ อาทิ ความสมบูรณ์ของหน่วยกำลังรบ (Unit Integrity) การรวบรวมข้อมูลข่าวสารและข่าวกรอง การปฏิบัติการร่วมหลายชาติ การบังคับบัญชาและการควบคุม การประชาสัมพันธ์และกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การประสานงานกับกลุ่มองค์กรที่ไม่ได้เป็นของรัฐบาลชาติใดชาติหนึ่ง (Non-governmental Organization : NGO) หรือองค์กรอาสาสมัครพลเรือนต่างๆ (Private Voluntary Organization : PVO) การปฏิบัติการตามกฎหมายท้องถิ่น การส่งกำลังบำรุง การสนับสนุนด้านการแพทย์ และการยุติการปฏิบัติการ เป็นต้น

๕. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ สภาวะแวดล้อมในการปฏิบัติของ MOOTW แตกต่างจากปฏิบัติการทหารโดยทั่วไปอย่างไร

๕.๒ การวางแผนปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงคราม ต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง

๕.๓ ปัจจัยสำคัญต่างๆ อาทิ ความสมบูรณ์ของหน่วยกำลังรบ (Unit Integrity) การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และข่าวกรอง การปฏิบัติการร่วมหลายชาติ การบังคับบัญชาและการควบคุม การประชาสัมพันธ์และกิจการพลเรือน การปฏิบัติการจิตวิทยา การประสานกับกลุ่มองค์กรที่ไม่ได้เป็นของรัฐบาลชาติใดชาติหนึ่ง (Non governmental Organization: NGO) หรือองค์กรอาสาสมัครพลเรือนต่างๆ (Private Voluntary Organization: PVO) การปฏิบัติการตามกฎหมายท้องถิ่น การส่งกำลังบำรุง การสนับสนุนด้านการแพทย์และการยุติการปฏิบัติการ มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการอย่างไร

๕.๔ หลักการสงครามที่ใช้ใน MOOTW ประกอบด้วยอะไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย หรือตามที่คุณบรรยายกำหนด

เอกสารอ้างอิงของกองทัพเรือ, หลักนิยมสำหรับการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากการทำสงคราม, พ.ศ.

๒๕๔๔

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา สงครามพิเศษ

๑. ความสำคัญ

สงครามพิเศษเป็นการต่อสู้ที่กว้างขวาง มีลักษณะเป็นการปฏิบัติการลับ การปฏิบัติการปกปิดหรือการปฏิบัติการโดยเปิดเผย โดยสามารถอำนวยความสะดวกต่อการกำลักรองจิตใจในการดำเนินงานเพื่อต่อต้านฝ่ายตรงข้าม หรือการปฏิบัติของหน่วยกำลังรบพิเศษในการหาข่าว ตลอดจนการปฏิบัติทางยุทธวิธีอื่น ๆ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ ให้เข้าใจแนวความคิดเกี่ยวกับการสงครามพิเศษ

๒.๒ แนวทางการประยุกต์ใช้ประกอบการจัดทำแผนทางทหารในระดับหมู่เรือ

๓. คำแนะนำ

สงครามพิเศษ คือการปฏิบัติการทางทหารและกึ่งทหารในดินแดนที่ข้าศึกยึดครองอยู่หรือพื้นที่ที่ข้าศึกมีอิทธิพล มุ่งกระทำต่อเป้าหมายทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และ สังคมจิตวิทยา โดยใช้กำลังหน่วยรบพิเศษล้วน ๆ หรือปฏิบัติร่วมกับกำลังประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติการร่วมกับกำลังพันธมิตรในดินแดนภายนอกประเทศ

สงครามพิเศษเป็นการต่อสู้ที่กว้างขวาง มีลักษณะเป็นการปฏิบัติการลับ การปฏิบัติการปกปิดรวมทั้งการปฏิบัติการโดยเปิดเผย รูปแบบของสงครามพิเศษประกอบด้วย สงครามกองโจร ได้แก่ ปฏิบัติการโดยหน่วยซึ่งกำลังส่วนใหญ่จัดจากประชาชน พลเรือนในท้องถิ่นทำการรบแบบทหาร หรือกึ่งทหารในดินแดนข้าศึก หรือที่ข้าศึกยึดครองอยู่ ส่วนการลี้ดลอบหลบหนีก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ วิธีการและการปฏิบัติการที่จะช่วยให้ทหารฝ่ายเรา หรือตัวบุคคลที่ได้เลือกหรือกำหนดตัวไว้แล้ว สามารถทำให้ตัวหลุดพ้นจากดินแดนของข้าศึก สำหรับรูปแบบที่สามคือ การบ่อนทำลาย ได้แก่ การกระทำใด ๆ ที่มุ่งหมายทำให้กำลังทางทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ขวัญ และกำลังทางการเมืองของประเทศหนึ่ง ต้องทรุดโทรมลงและอาจถึงขั้นต้องถูกทำลายไปด้วยวิธีการเปลี่ยนรัฐบาล

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ ปัจจัยและข้อพิจารณาประกอบการวางแผนการสงครามพิเศษมีอะไรบ้าง

๕.๒ ท่านจะแสวงประโยชน์ด้วยการใช้สงครามพิเศษกับหน่วยกำลังระดับหมู่เรือได้อย่างไร

๕.๓ กรณีศึกษาการใช้สงครามพิเศษกับการปฏิบัติการทางเรือ มีกรณีใดบ้างที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

๖. เอกสารที่จำเป็นต้องอ่าน

- เอกสารของผู้บรรยาย หรือตามที่ผู้บรรยายกำหนด
- สงครามพิเศษทางเรือ, น.อ.ศุภชัย ชนสถานสาคร พ.ศ. ๒๕๔๗

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา ปฏิบัติการตามลำน้ำ

๑. ความสำคัญ

การปฏิบัติการตามลำน้ำเป็นการปฏิบัติการทางเรือที่แตกต่างจากการปฏิบัติการในทะเล เนื่องจากพื้นที่ในการเดินเรือตามลำน้ำมีจำกัด ส่วนในทะเลไม่มีขอบเขตจำกัด อีกประการหนึ่งในการต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามบนฝั่ง ฝ่ายเรือมักเป็นฝ่ายเสียเปรียบเพราะเป็นเป้าให้ฝ่ายบกเห็นได้ชัดเจน และฝ่ายบกสามารถหาพื้นที่ได้เปรียบและหลบซ่อนได้ดีกว่า ในภารกิจการปฏิบัติการตามลำน้ำ ทร. ได้รับคำสั่งจาก ผบ.ทหารสูงสุด ให้รับผิดชอบในการปฏิบัติการตามลำน้ำโขงและลำน้ำอื่นๆ ภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นที่นายทหารนักเรียนจะต้องทำความเข้าใจในหลักการของการปฏิบัติการตามลำน้ำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการฝึกต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบหลักนิยามพื้นฐานของการปฏิบัติการตามลำน้ำ

๒.๒ เพื่อให้ทราบแนวความคิดในการใช้กำลังทางเรือในการปฏิบัติการตามลำน้ำในฐานะที่เป็นสาขาหนึ่งของการปฏิบัติการทางเรือ

๒.๓ เพื่อศึกษาแนวคิดในการลดผลกระทบของการปฏิบัติการตามลำน้ำของฝ่ายตรงข้าม

๓. คำแนะนำ

การทำสงครามใกล้ฝั่งและในลำน้ำได้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ กล่าวได้ว่าพวกไวคิงส์เป็นพวกแรกของการทำสงครามในแม่น้ำ โดยได้นำเรือที่ใช้ในทะเลลงเข้าไปในแม่น้ำสำคัญๆ ของยุโรปเป็นระยะทางไกลและเคยบุกเข้าไปถึงเมืองคอนสแตนติโนเปิล โดยอาศัยน้ำหน้ำภายใน

การทำสงครามในแม่น้ำที่สำคัญในอดีต ได้แก่ สงครามกลางเมืองในอเมริกา การปฏิบัติการในแม่น้ำไนล์ของอังกฤษ (ค.ศ. ๑๘๘๒) การปฏิบัติการในแม่น้ำไทกริส ยูเฟรติส และซัลฮัลอาหรับ ของราชนาวิกอังกฤษ (สงครามโลก ครั้งที่ ๑) การปฏิบัติการในแม่น้ำโขงในสงครามอินโดจีนฝรั่งเศส (ค.ศ.๑๙๔๖) ซึ่งทำให้เราสามารถนำผลการปฏิบัติการมาปรับปรุงหลักนิยามในการปฏิบัติการในยุคปัจจุบันได้

หลักนิยามในการปฏิบัติการตามลำน้ำ สามารถแบ่งเป็น ๔ สาขาหลักได้ดังนี้คือ การบังคับบัญชาและ ควบคุมปฏิบัติการโจมตีตามลำน้ำ ปฏิบัติการขัดขวางและเฝ้าตรวจเส้นทางน้ำ และปฏิบัติการพิเศษ

การจัดกองกำลังสงครามลำน้ำ ขึ้นอยู่กับภารกิจ ขนาด ส่วนประกอบของกำลัง และความต้องการการสนับสนุนทางส่งกำลังบำรุง จุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดคือ ให้มีการรวมกำลังทางบก ทางเรือ และทางอากาศมากพอที่จะทำให้มีความคล่องตัวเท่าที่จำเป็น มีเอกภาพในการบังคับบัญชา และให้มีอำนาจทางอากาศและอำนาจการยิงที่เหนือกว่าข้าศึก

การจัดกำลังเฉพาะกิจเพื่อปฏิบัติการในลำน้ำจะต้องประกอบด้วยหน่วยกำลังทางเรือและหน่วยกำลังทางบก ซึ่งแต่ละหน่วยอาจมีกำลังทางอากาศสนับสนุน หรือ จะจัดหน่วยกำลังทางอากาศแยกต่างหากก็ได้

ทร.ได้รับคำสั่งจาก ผบ.ทหารสูงสุด ให้รับผิดชอบในการปฏิบัติการตามลำน้ำโขงและลำน้ำอื่นๆ ภายในประเทศ และให้พิจารณาจัดหน่วยกำลังปฏิบัติการตามลำแม่น้ำโขงและลำน้ำอื่นๆ ภายในประเทศ พิจารณาจัดหน่วยแยกเฉพาะกิจเพื่อใช้ในการควบคุมการปฏิบัติการตามลำน้ำตามความจำเป็น โดยให้หน่วยแยกเฉพาะกิจที่ ทร. จัดตั้งขึ้นนี้อยู่ในความควบคุมทางยุทธการกับหน่วย ทบ. ที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นๆ

ทร. ได้จัดตั้งกองเรือลำน้ำ (กลน.) มีหน้าที่ ป้องกัน ชัดขวาง ทำลายการแทรกซึม และการดำเนินการที่กระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์และอธิปไตยของประเทศตามลำน้ำอาณาเขต ขึ้นการบังคับบัญชาโดยตรงต่อกองเรือยุทธการ ในรูปแบบของการจัดกำลังตามประเภท

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ หลักนิยมพื้นฐานการปฏิบัติการลำน้ำมีข้อเด่น ข้อด้อยอะไรบ้างและทำให้เกิดข้อจำกัดอะไรบ้างในการปฏิบัติการ

๕.๒ ทร. ควรจะมีแนวทางการใช้การปฏิบัติการตามลำน้ำ ร่วมกับหน่วยกำลังทางเรืออื่นๆ หรือไม่ อย่างไร

๕.๓ ผลกระทบของการปฏิบัติการตามลำน้ำ (ของฝ่ายตรงข้าม) ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรต้องนำมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนทางทหารระดับหมู่เรืออย่างไร

หมายเหตุ สำหรับการศึกษานี้ในหลักสูตรระดับต่างๆ ของ กพร. จะให้ความสำคัญกับการตอบคำถามดังต่อไปนี้

- การปฏิบัติการตามลำน้ำมีความเป็นมาอย่างไร
- หลักนิยมการปฏิบัติการตามลำน้ำ ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- การบังคับบัญชาและการประกอบกำลังในการปฏิบัติการลำน้ำ ควรเป็นเช่นไร
- การปฏิบัติการของหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขง มีอุปสรรค ข้อขัดข้องอย่างไร
- แนวความคิดในการปฏิบัติการลำน้ำของ ทร.ไทยในอนาคตควรเป็นเช่นไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมการปฏิบัติการลำน้ำ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง**๑. ความสำคัญ**

พาณิชย์นาวีเป็นส่วนหนึ่งของสมุทรทหภาพ เป็นกิจการที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ทางเรืออย่างยิ่ง เรือพาณิชย์และเรือประมง นอกจากจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังสามารถสนับสนุนในกิจการทหารเรือทั้งในด้านการปฏิบัติการข่าวและการส่งกำลังบำรุงได้ด้วย นอกจากนี้เรือประมงยังเป็นปัญหาระหว่างประเทศและเกี่ยวข้องในการแทรกซึมทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศอาจตกอยู่ภายใต้การคุกคามจากสงครามนอกแบบ ประกอบกับการจัดทำกำลังทางเรือมาเพิ่มเติมในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือยามสงคราม จะต้องใช้เวลาอย่างมากแล้ว ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในปัจจุบัน ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่เป้าหมายการจัดทำกำลังทางเรือไม่สามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์ การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง ซึ่งมีแนวความคิดในการศึกษาและวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากเรือพาณิชย์และเรือประมงในยามปกติ จนถึงการระดมเรือพาณิชย์และเรือประมงที่เหมาะสมจะนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการทางเรือสาขาต่าง ๆ ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือยามสงคราม การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยสนับสนุนให้กองทัพเรือสามารถปฏิบัติการทางเรือได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีกวิธีหนึ่ง

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงหลักการทั่วไปของระบบควบคุมเรือพาณิชย์ จุดมุ่งหมาย การเตรียมการ ตลอดจนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างการบังคับบัญชาในการควบคุมเรือพาณิชย์ที่สัมพันธ์กับบทบาทการใช้กำลังระดับหมู่เรือ (ตามบทบาทที่แต่ละหมู่เรือประเภทต่างๆ ได้รับและต้องเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย)

๓. คำแนะนำ

การขนส่งทางทะเลในปัจจุบันมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งเพราะเป็นปัจจัยของการขนส่งที่มีปริมาณการบรรทุกสูงและค่าใช้จ่ายต่ำกว่าการดำเนินการโดยวิธีอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขนส่งสินค้าในจำนวนใกล้เคียงกันจาก ความสำคัญของการลำเลียงขนส่งทางทะเลดังกล่าว เมื่อเกิดสงครามย่อมได้รับความกระทบกระเทือน เพราะฝ่ายตรงข้ามจะคุกคามและพยายามตัดเส้นทางคมนาคมด้วยการปฏิบัติการทางทหาร ดังนั้นผู้ใช้ประโยชน์จากการขนส่งทางทะเล จะต้องวางมาตรการเพื่อการโต้ตอบการคุกคามของฝ่ายตรงข้าม ทั้งนี้เพื่อที่จะนำสินค้าที่ต้องการสู่เมืองท่าของตนโดยปลอดภัยและทันเวลา จึงเป็นต้นกำเนิดของวิธีการที่เรียกว่า “การควบคุมและป้องกันเรือพาณิชย์ฝ่ายทหาร (Naval Control and Protection of Shipping)”

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ การควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมงมีหลักการและวัตถุประสงค์อย่างไร
- ๕.๒ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมงเป็นอย่างไร
- ๕.๓ การจัดหน่วย และโครงสร้างการบังคับบัญชาในการควบคุมเรือพาณิชย์เป็นอย่างไร
- ๕.๔ แนวความคิดในการควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง เป็นแนวคิดที่ยังร่วมสมัยอยู่หรือไม่ อย่างไร
- ๕.๕ หน่วยกำลังระดับหมู่เรือต่างๆ มีบทบาทอะไรบ้าง ในการควบคุมเรือพาณิชย์และเรือประมง
- ๕.๖ การควบคุมเรือพาณิชย์มีปัญหาอะไรบ้างในทางปฏิบัติ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อทร. ๓๕๐๒ การควบคุมเรือพาณิชย์

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา การวางทุ่นระเบิดและการต่อต้านทุ่นระเบิด

๑. ความสำคัญ

ทุ่นระเบิด เป็นอาวุธคาถุที่พิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่ยอดเยี่ยมมาแล้วในประวัติการรบในอดีต ในแทบจะทุกสมรภูมิ ความรู้ ความเข้าใจในคุณลักษณะพื้นฐาน วิธีการใช้งาน ปัจจัยต่างๆที่เกื้อกูล และขีดขวางต่อการใช้งาน จะส่งผลให้สามารถดำเนินการสงครามทุ่นระเบิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบแนวทางในการพิจารณาและประยุกต์ใช้สนามทุ่นระเบิด ในฐานะเครื่องมือหนึ่งที่หน่วยกำลังทางยุทธวิธีระดับหมู่เรือสามารถแสวงประโยชน์ได้ (ให้ข้อเสนอแนะและร้องขอหน่วยเหนือ)

๒.๒ เพื่อให้สามารถร่วมปฏิบัติหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือในการวางแผนต่อต้านทุ่นระเบิดได้

๓. คำแนะนำ

ทุ่นระเบิดเป็นอาวุธที่มีลักษณะเด่น ต่างจากอาวุธแบบอื่นก็คือ เป็นอาวุธที่ไม่มีปฏิกิริยา สงบเงียบ ยากแก่การตรวจจับ นอกจากนี้ยังเป็นอาวุธที่ลงทุนน้อย แต่เกิดผลทางจิตวิทยาสูง

การใช้ทุ่นระเบิด เริ่มมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๗๗๖ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผลของทุ่นระเบิดได้สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศคู่สงคราม เช่นในกรณี สงครามกลางเมืองสหรัฐ สงครามโลกครั้งที่ ๑ การรบในมหาสมุทรแปซิฟิกในสงครามโลกครั้งที่ ๒ หรือแม้แต่ในการรบในสงครามอ่าวเปอร์เซีย

ทุ่นระเบิด ได้รับการพัฒนาจากการใช้กลไกแบบง่าย มาจนกระทั่งใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมสามารถเลือกเป้าหมายตามที่ต้องการได้ ส่วนในขั้นตอนของการวางนั้นก็ได้มีการพัฒนาให้สามารถใช้งานได้จากยานหลายๆแบบ จากแต่เดิมต้องใช้เรือผิวน้ำในการวาง มาเป็นการวางทุ่นระเบิดด้วยเรือดำน้ำ หรือด้วยอากาศยาน เป็นต้น

การกำหนดวิธีการวางทุ่นระเบิดแบ่งออกเป็น ๔ วิธีใหญ่ๆ คือ ตามลักษณะการวาง / พาหนะในการวาง ตามลักษณะการวางตัวของทุ่นระเบิดในน้ำ ตามลักษณะการทำงานของกลไกจุดระเบิด/เครื่องยิง และตามความมุ่งหมายพิเศษในการใช้ จากการแบ่งประเภททุ่นระเบิดทั้ง ๔ วิธีข้างต้น สามารถแบ่งทุ่นระเบิดทั้งหมดออกเป็น ๒ หมวดหมู่ใหญ่ๆ คือ ทุ่นระเบิดแบบทอดประจำที่ และทุ่นระเบิดแบบวางกับพื้นท้องทะเล

การต่อต้านทุ่นระเบิดสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ แบบใหญ่ๆ คือ การต่อต้านทุ่นระเบิดทางรุก และการต่อต้านทุ่นระเบิดทางรับ

การต่อต้านทุ่นระเบิด ทางรุก แบ่งได้เป็น การทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ การโจมตีต่อพาหนะวางทุ่นระเบิด การวางทุ่นระเบิดทางรุก การวางทุ่นระเบิดทางรับ และการปรับแต่งหรือเปลี่ยนเครื่องช่วยในการเดินเรือ

การต่อต้านทุ่นระเบิดทางรับ แบ่งออกได้เป็น ๓ แบบใหญ่คือ แบบ Passive แบบ Active และการป้องกันตนเอง ในส่วนของการป้องกันตนเองนั้นยังสามารถแบ่งออกได้เป็น การป้องกันตนเองแบบ Passive ได้แก่ การป้องกันตนเองทางยุทธวิธี เช่น มาตรการการใช้ ความลึกปลอดภัย ความเร็วปลอดภัย หรือการใช้กระแสน้ำ การป้องกันตนเองทางวัตถุ และ การป้องกันตนเองทาง Active ส่วนมาตรการทางรุกนั้นได้แก่ การกวาดและการล่าทำลายทุ่นระเบิด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา (ต่อยอดความรู้จาก กพร.)

๕.๑ ในการวางแผนสนามทุ่นระเบิด มีข้อพิจารณาที่สำคัญอะไรบ้าง

๕.๒ การวางแผนสนามทุ่นระเบิดแบบ Threat concept และ Area Concept แตกต่างกันอย่างใด หน่วยกำลังระดับยุทธวิธีควรจะต้องพิจารณาอะไรบ้าง

๕.๓ หน่วยกำลังระดับยุทธวิธีสามารถแสวงประโยชน์จากสนามทุ่นระเบิดได้อย่างไรบ้าง

หมายเหตุ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานายทหารนักเรียนที่ผ่านหลักสูตรเกี่ยวกับทุ่นระเบิดของ กพร. ควรตอบคำถามพื้นฐานดังต่อไปนี้ได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มทำการศึกษา ในหัวข้อการวางแผนและการต่อต้านทุ่นระเบิดฯ

- ทุ่นระเบิดมีความสำคัญต่อการรบอย่างไร
- การวางแผนทุ่นระเบิดมีปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาอะไรบ้าง
- ทุ่นระเบิดมีกี่ประเภท อะไรบ้าง มีวิธีการเลือกใช้อย่างไร
- พาหนะที่ใช้ในการวางแผนทุ่นระเบิดมีอะไรบ้าง การพิจารณาเลือกใช้มีปัจจัยอะไรบ้าง
- ลักษณะของภัยคุกคามจากทุ่นระเบิดเป็นอย่างไร
- พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคามจากทุ่นระเบิดคือพื้นที่แบบใด
- มาตรการป้องกันอันตรายจากทุ่นระเบิดมีกี่แบบ อะไรบ้าง
- ปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาในการต่อต้านทุ่นระเบิดมีอะไรบ้าง
- พาหนะในการต่อต้านทุ่นระเบิดมีคุณลักษณะที่สำคัญอย่างไร มีแนวทางในการเลือกใช้อย่างไร
- ปัจจัยของความสำเร็จในการต่อต้านทุ่นระเบิดประกอบด้วยอะไรบ้าง
- แนวทางการปฏิบัติในพื้นที่ที่คาดว่าจะถูกคุกคามจากทุ่นระเบิดมีอะไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, สงครามทุ่นระเบิด พ.ศ.๒๕๕๐

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

หัวข้อวิชา แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาปฏิบัติการทางเรืออื่นๆที่ได้ศึกษาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียน ได้ศึกษาทบทวนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาปฏิบัติการทางเรืออื่นๆที่ได้ศึกษาแล้ว ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาระยะเอ็ดลึกซึ่งดียิ่งขึ้น

๓. คำแนะนำ

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบข้อสอบที่ถูกที่สุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ประเด็นคำถามในชุดวิชานี้ทั้งหมด

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชาทบทวนการปฏิบัติการทางเรืออื่นๆ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชา หลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ

๑. ความสำคัญ

ในการปฏิบัติการทางเรือ อากาศยานมีความสำคัญและบทบาทมากต่อความสำเร็จของภารกิจ ด้วยขีดความสามารถที่โดดเด่นของอากาศยาน ทำให้การปฏิบัติการร่วมระหว่างเรือกับอากาศยานมีความสำคัญ และทำให้อากาศยานเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติการทางเรือ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบและเข้าใจการปฏิบัติการทางอากาศของกองทัพอากาศ และแนวความคิดในการใช้อากาศของกองทัพอากาศ

๒.๒ เพื่อให้เข้าใจหลักนิยมการใช้กำลังอากาศนาวี การวางแผนการใช้อากาศยานของ ทร.ไทย ร่วมกับกำลังทางเรือ

๓. คำแนะนำ

ศึกษาให้เข้าใจบทบาทและความสำคัญของกำลังทางอากาศ

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๕๐๑

๔๑๐๓๐๐๐๕๐๒

๔๑๐๓๐๐๐๕๐๓

หัวข้อวิชา

หลักนิยม ทอ. และการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.

หลักนิยมการปฏิบัติการอากาศนาวีและการลาดตระเวนทางอากาศ

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา หลักนิยาม ทอ. และการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.

๑. ความสำคัญ

การปฏิบัติการทางอากาศมีผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวของการปฏิบัติการทางเรือ การทราบแนวความคิดในการใช้กำลังทางอากาศตามขีดความสามารถ และข้อจำกัดในการสนับสนุนการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ. โดยเฉพาะความสำคัญและรูปแบบของการปฏิบัติการทางอากาศในแต่ละชนิด ตามลักษณะการจัดกลุ่ม โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเล (Maritime Air Operations) และการประสานการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติการร่วม ทบ. ทร. ทอ. ๔๖ จะมีประโยชน์ต่อการจัดทำแผนและการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างมาก

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ หลักนิยาม และสาขาการปฏิบัติการทางอากาศที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการร่วมกับกำลังทางเรือ ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม

๒.๒ มีความเข้าใจในแนวความคิดในการใช้กำลังทางอากาศตามขีดความสามารถ และข้อจำกัดในการสนับสนุนการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.

๒.๓ ความสำคัญและรูปแบบของการปฏิบัติการทางอากาศแต่ละชนิด ตามลักษณะการจัดกลุ่ม โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเล (Maritime Air Operations)

๒.๔ การประสานการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติการร่วม ทบ. ทร. ทอ. ๕๐ และฉบับปรับปรุงปี ๕๒

๓. คำแนะนำ

การทำความเข้าใจหลักนิยามการใช้กำลังทางอากาศในรูปแบบต่างๆ และเข้าใจถึงหลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเลของกำลังทางอากาศ(Maritime Air Operation) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติการทางเรือ การศึกษาการใช้กำลังทางอากาศยุทธวิธีในการปฏิบัติการทางเรือ และบทบาทของกำลังทางอากาศในการปฏิบัติการทางทะเล รวมทั้งเข้าใจการควบคุมห้วงอวกาศของการปฏิบัติการทางอากาศจะทำให้ นทน. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนทางเรือและปฏิบัติการร่วมระหว่างกำลังทางอากาศกับกำลังทางเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ขอบเขตการศึกษา

๓.๑ หลักนิยามการปฏิบัติการทางอากาศของ ทอ.

๓.๒ การจัดกำลังของ ทอ. ในยุทธบริเวณและขีดความสามารถ

๓.๓ การปฏิบัติการทางอากาศสาขาต่างๆ และข้อจำกัด

๓.๔ การสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเล (Maritime Air Operations)

๓.๕ การประสานการปฏิบัติตามหลักการควบคุมทางอากาศยุทธวิธี

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ กองทัพอากาศมีหลักนิยมการใช้กำลังทางอากาศในรูปแบบต่างๆ อย่างไร

๕.๒ หลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการสนับสนุนการปฏิบัติการทางทะเลของกำลังทางอากาศ(Maritime Air Operation) ประกอบด้วยอะไรบ้าง

๕.๓ การใช้กำลังทางอากาศยุทธวิธีในการปฏิบัติการทางเรือมีความมุ่งหมายอย่างไร

๕.๔ บทบาทและกิจเฉพาะของกำลังทางอากาศในการปฏิบัติการทางทะเลประกอบด้วยอะไรบ้าง มีแนวความคิดในการใช้กำลังอย่างไร

๕.๕ การควบคุมห้วงอวกาศของการปฏิบัติการทางอากาศเป็นอย่างไรแต่ละวิธีแตกต่างกันอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

หลักนิยมกองทัพอากาศ

ตามที่คุณบรรยายกำหนด

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ปกร.๔๒

หัวข้อวิชา หลักนियมการปฏิบัติการอากาศยานีและการลาดตระเวนทางอากาศ

๑. ความสำคัญ อากาศยานเป็นส่วนหนึ่งของกำลังทางเรือ และเป็นกำลังส่วนที่สามารถให้คุณประโยชน์อย่างเอนกอนันต์สามารถรู้ขีดความสามารถและข้อจำกัดของเครื่องมือชนิดนี้ หรือกล่าวได้ว่า “รู้วิธีใช้ และใช้เป็น”

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อให้เข้าใจหลักนियมและ ทฤษฎีที่ใช้ในการใช้อากาศยานี
- ๒.๒ เพื่อให้ทราบคุณลักษณะ ข้อจำกัด และขีดความสามารถของกำลังอากาศยานีของ ทร.ไทยและเพื่อนบ้าน
- ๒.๓ เพื่อให้เข้าใจการใช้อากาศยานีในการลาดตระเวนทางอากาศ
- ๒.๔ เพื่อให้สามารถร่วมวางแผนในการใช้อากาศยานีในการลาดตระเวนทางอากาศได้ถูกต้องตามหลักนियม ขีดความสามารถ และข้อจำกัดของอากาศยานในสภาพแวดล้อมต่างๆ

๓. คำแนะนำ

การใช้กำลังอากาศยานีในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกำลังทางเรือ สามารถจัดให้มีบทบาทสนับสนุนการปฏิบัติการทางเรือได้แทบทุกสาขา แต่การศึกษาในหลักสูตรนี้จะเน้นเฉพาะการปฏิบัติการที่สำคัญเท่านั้น ได้แก่ การใช้กำลังอากาศยานี ในการลาดตระเวน ในการปฏิบัติการในกองกำลังโจมตี ในการปฏิบัติการป้องกันภัยทางอากาศให้แก่กองเรือ ในการปราบเรือดำน้ำ ในการปฏิบัติการสงครามทุ่นระเบิด และในการปฏิบัติการยุทธสะเทินน้ำสะเทินบก ซึ่งลักษณะของปฏิบัติการจะสัมพันธ์โดยตรงกับความกว้างใหญ่ของทะเล และจำนวนเรือที่ออกปฏิบัติการในทะเล

คุณลักษณะที่ได้เปรียบของกำลังอากาศยานี ได้แก่ ความสามารถในการตรวจการณ์ ความเร็ว ความคล่องตัว รัศมีทำการ ความอ่อนตัว และความสามารถในการทะลุทะลวง แต่ขณะเดียวกันก็มีขีดจำกัดดังนี้คือ สภาพอากาศ สนามบินหรือ แพลทฟอร์ม ขนาดระวางและน้ำหนักบรรทุก เวลาปฏิบัติการ ความต้องการในการซ่อมบำรุง ความเหนื่อยล้าของนักบิน การสื่อสารและภาษาที่ใช้ รวมทั้งการพิสูจน์ทราบเป้าหมาย

การใช้อากาศยานี ในการปฏิบัติการนั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลาดตระเวน ได้แก่ สภาพลมฟ้าอากาศ และท้องทะเลที่มีผลต่อทัศนวิสัย สภาพท้องทะเลที่มีคลื่นสูงอาจเป็นอุปสรรคต่อการตรวจจับด้วยเรดาร์ สำหรับการค้นหาในเวลากลางวันที่มีทัศนวิสัยดีจะไม่มีปัญหา แต่หากเป็นเวลากลางคืน โชคในการตรวจพบก็จะน้อยลง และจะมีปัญหาในการพิสูจน์ทราบ

การวางแผนการใช้อากาศยานีในการปฏิบัติการนั้นต้องคำนึงถึง ปัจจัยความเร็ว รัศมีปฏิบัติการ ช่วงเวลาปฏิบัติการ และความสัมพันธ์กับหน่วยที่จะต้องไปสนับสนุนภารกิจด้วย

๓. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๔. ขอบเขตการศึกษา

- ๔.๑ หลักนิยมในการใช้กำลังอากาศนาวี
- ๔.๒ คุณลักษณะ ขีดความสามารถ และข้อจำกัดของอากาศนาวี
- ๔.๓ ทฤษฎีและหลักการในการวางแผนลาดตระเวนทางอากาศ
- ๔.๔ ความแตกต่างและการเลือกใช้เครื่องมือในการลาดตระเวนทางอากาศทั้งในลักษณะของภารกิจ Overt และ Covert
- ๔.๕ ขีดความสามารถ อากาศนาวีไทย และเพื่อนบ้าน
- ๔.๖ การวางแผนลาดตระเวนทางอากาศ

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ การศึกษาในหัวข้อวิชานี้ จะทำให้นายทหารนักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กำลังอากาศนาวี สามารถที่จะตอบคำถามสำคัญต่างๆ ได้ ดังนี้
- ๕.๒ การใช้กำลังอากาศนาวีมีส่วนทำให้ชนะสงครามได้อย่างไร
- ๕.๓ ในการวางแผนใช้กำลังอากาศนาวีต้องพิจารณาถึงข้อจำกัดอะไรบ้าง
- ๕.๔ พื้นที่ปฏิบัติการในอ่าวไทยเหมาะสมกับการใช้กำลังทางอากาศจาก ทอ. ร่วมปฏิบัติการด้วยหรือไม่
- ๕.๕ อากาศนาวีควรจะเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือหรือไม่
- ๕.๖ หากจะเพิ่มการใช้อากาศนาวีให้มากขึ้นกว่าเดิมจะทดแทนการใช้เรือในพื้นที่ได้หรือไม่ อย่างไร
- ๕.๗ กำลังอากาศนาวีของ ทร. ในปัจจุบันมีขีดความสามารถในการโจมตีทางยุทธศาสตร์ BAI และ CAS ได้หรือไม่
- ๕.๘ ขีดความสามารถของกำลังอากาศนาวี ในการป้องกันภัยทางอากาศของกองเรือเป็นพื้นที่

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

- เอกสารของผู้บรรยาย
- เอกสารประกอบการศึกษา หมวดยุทธศาสตร์ทางทหาร เรื่องการใช้กำลังอากาศนาวี ฝวก.สรส., พ.ศ. ๒๕๕๙

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

- เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ, หลักนิยมในการใช้ บ.โจมตี / บ.ขับไล่ขึ้น-ลงทางดิ่งประจำเรือบรรทุก ฮ.

หัวข้อวิชา การแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาหลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ ที่ได้ศึกษาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ความเข้าใจในชุดวิชา หลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ

๓. คำแนะนำ

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบข้อสอบที่ถูกที่สุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ประเด็นคำถามทั้งหมดของชุดวิชานี้

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชาหลักนิยมและการปฏิบัติการทางอากาศ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชาการวางแผนทางเรือ

๑. ความสำคัญ

การวางแผนเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติการของทหาร อาจกล่าวได้ว่าผลความสำเร็จของภารกิจใดๆอาจจะคาดเดาได้จากแผนที่ได้รับการจัดทำขึ้น การวางแผนทางทหาร โดยเฉพาะการปฏิบัติการทางเรือ มีความยุ่งยากซับซ้อน ต้องการความเข้าใจที่ถ่องแท้ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การศึกษาในชุดวิชานี้จะให้หลักการการวางแผน การแก้ปัญหาทางทหาร การควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนและการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แก่ นายทหารนักเรียนเพื่อที่จะสามารถดำเนินการวางแผนทางเรือได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการในการวางแผนทางเรือ
- ๒.๒ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางด้านยุทธวิธีระดับหมู่เรือ
- ๒.๓ เพื่อให้ทราบแนวทางการอำนวยความสะดวก การกำกับดูแลเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่วางไว้
- ๒.๔ เพื่อให้มีทักษะในการประมาณสถานการณ์ต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาทางด้านยุทธวิธีในระดับยุทธวิธีได้

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสพการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจน การศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

หัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๖๐๑	ปัจจัยสำคัญในการวางแผน/ยุทธศิลป์เบื้องต้น
๔๑๐๓๐๐๐๖๐๒	การประมาณสถานการณ์
๔๑๐๓๐๐๐๖๐๓	การพัฒนาแผน
๔๑๐๓๐๐๐๖๐๔	เอกสารสั่งการ
๔๑๐๓๐๐๐๖๐๕	อภิปรายการวางแผนทางเรือ
๔๑๐๓๐๐๐๖๐๖	แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา บัณฑิตยาลำคัญในการวางแผน/ยุทธศิลป์เบื้องต้น

๑. ความสำคัญ

การวางแผนทางทหารเป็นกระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาและนายทหารฝ่ายเสนาธิการร่วมกันพิจารณาหาหนทางและวิธีการที่ดีที่สุดในการที่จะบรรลุกิจที่ได้รับมอบ ตลอดจนพิจารณาหาวิธีการในการควบคุมการปฏิบัติที่จำเป็นจนบรรลุภารกิจในที่สุด ซึ่งการวางแผนที่ดีนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการวางแผนตามแนวทางยุทธศิลป์ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้แผนสามารถสังเคราะห์หนทางปฏิบัติที่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุด

ยุทธศิลป์ คือศิลปะในการประยุกต์เอาความริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้บังคับบัญชาและนายทหารฝ่ายเสนาธิการ ซึ่งต้องอาศัยทักษะ ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของบุคคลดังกล่าว ในการที่จะออกแบบปฏิบัติการ การควบคุมการปฏิบัติการ และการใช้กำลังทางทหาร ดังนั้นผู้ที่สามารถวิเคราะห์และพิจารณาใช้ยุทธศิลป์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการวางแผนทางทหารได้ดีกว่า ก็ย่อมมีโอกาสที่ดีกว่าในการบรรลุภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงหลักการเบื้องต้นของยุทธศิลป์

๒.๒ เพื่อให้เข้าใจในศิลปะของการใช้กำลังระดับยุทธวิธีเพื่อเอาชนะข้าศึกผ่านทางกรวิเคราะห์องค์ประกอบทางยุทธศิลป์ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยเข้มแข็ง (Critical Strength: CS) และปัจจัยอ่อนแอวิกฤติ (Critical Weakness: CW) จนได้มาซึ่ง ความล่อแหลมวิกฤติ (Critical Vulnerability : CV) และสังเคราะห์แนวความคิดในการปฏิบัติ (Concept of operation) เพื่อเข้ากระทำกับ CV เหล่านั้น ในรูปของจุดแตกหักทางการรบ (Decisive Point : DP) ตามหลัก Effect Based

๓. คำแนะนำ

ในการพิจารณาใช้ยุทธศิลป์ให้เหมาะสมในการวางแผนทางทหารนั้น ต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเพียงพอ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการทางทหารอย่างถ่องแท้ ตลอดจนมีประสบการณ์การปฏิบัติการทางทหารเป็นอย่างดี ประกอบกับความสามารถในการประยุกต์ใช้สิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างมีศิลปะ ด้วยความคิดริเริ่มและมีจินตนาการ ซึ่งบทเรียนจากสงครามที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ากำลังทางทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ หรือเทคโนโลยีทางทหารเพียงที่เหนือกว่านั้น ไม่สามารถยืนยันได้เลยว่าจะประสบชัยชนะหรือความได้เปรียบในสงคราม หากขาดความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ยุทธศิลป์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ ปัจจัย พื้นที่ เวลา และกำลัง มีผลต่อการวางแผนและการปฏิบัติของหน่วยอย่างไร

๕.๒ จุดอ่อน/ความล่าช้าของวิฤติ (CV) คืออะไร เราจะแสวงประโยชน์จาก CV ได้อย่างไรบ้าง

๕.๓ การกำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติคืออะไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัจจัยวิฤติที่วิเคราะห์ไว้แล้วอย่างไร

๕.๔ เส้นแนวการยุทธ์ (Line of Operation : LoO) คืออะไร ใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารประกอบการศึกษา หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร เรื่อง ยุทธศิลป์

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

อทร.๘๓๐๗ การวางแผนทางทหาร

หัวข้อวิชา การประมาณสถานการณ์

๑. ความสำคัญ

การประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชาเป็นกระบวนการคิดเชิงตรรกวิทยา ซึ่งผู้บังคับบัญชาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาและวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมด้านการทหาร เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นหนทางปฏิบัติ และเลือกหนทางปฏิบัติที่ดีที่สุด อันเป็นข้อตกลงใจ เพื่อนำไปใช้ในชั้นพัฒนาแผน และเอกสารสั่งการ ต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบหลักการและขั้นตอนในการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชาอย่างละเอียด

๒.๒ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิชายุทธศิลป์ (Operational Art) มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการใช้อำกำลังในระดับหมู่เรือได้

๒.๓ เพื่อให้เข้าใจแนวทางการประมาณสถานการณ์ตัวนในกรณีที่มีข้อจำกัดด้านเวลา

๓. คำแนะนำ

การบวนการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชานั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เจตนาของผู้บังคับบัญชา ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการนี้ต้องอาศัยข้อมูลด้านการข่าวประกอบด้วย ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลที่เป็นให้ได้มากที่สุด ก็จะสามารถทำการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทางทหารได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถเปรียบเทียบความได้เปรียบเสียเปรียบของทั้งฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้ามได้ดี จนนำไปสู่การเลือกหนทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๙ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ ขั้นตอนของการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชามีอะไรบ้าง แต่ละขั้นมีวัตถุประสงค์อะไร

๕.๒ การประยุกต์ใช้ยุทธศิลป์กับการประมาณสถานการณ์ สามารถกระทำได้อย่างไรบ้าง

๕.๓ Scheme of Maneuver ในระดับหมู่เรือ สร้างมาอย่างไร

๕.๔ Wargaming Matrix คืออะไร สร้างอย่างไร

๕.๕ การประมาณสถานการณ์ตัวน คืออะไร มีวิธีทำอย่างไร

๕.๖ การประมาณสถานการณ์ต่อเนื่อง (Running Estimate) คืออะไร ใช้เมื่อใด

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อทร.๘๓๐๗ การวางแผนทางทหาร

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารประกอบการศึกษา หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร เรื่อง ยุทธศิลป์

หัวข้อวิชา การพัฒนาแผน**๑. ความสำคัญ**

การพัฒนาแผนเป็นขั้นตอนที่นำเอา “ข้อตกลงใจ” ที่ได้จากการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชา มาวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลและองค์ประกอบของการปฏิบัติที่เพียงพอต่อการนำไปสู่การหน่วยรอง อันได้แก่ การจัดโครงสร้างของหน่วย การกำหนดกิจกรรมของหน่วยรอง การจัดสรรกำลังรบและทรัพยากร การแบ่งมอบอำนาจ การกำหนดความสัมพันธ์ในการบังคับบัญชาและการติดตามสถานการณ์การปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติของหน่วยรองสามารถตอบสนองต่อความสำเร็จของภารกิจได้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบขั้นตอนและแนวทางการพัฒนาแผนของ ทร.

๒.๒ เพื่อให้หน่วยทหารนักเรียนมีความสามารถที่จะดำเนินการพัฒนาแผนในทุกขั้นตอนได้เป็นอย่างดี ตั้งแต่การแปลงแนวความคิดในการปฏิบัติ (ข้อตกลงใจที่ได้จากการ ประมาณสถานการณ์) สู่อำนาจสั่งการที่แผนทางทหารที่มีรายละเอียดที่สมบูรณ์สำหรับการปฏิบัติของหน่วยกำลังในระดับหมู่เรือ

๓. คำแนะนำ

การพัฒนาแผนเป็นขั้นตอนหลังจากที่ได้ข้อตกลงใจ จากขั้นตอน ปมส. ดังนั้นการพัฒนาแผนต้องมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับภารกิจและจุดมุ่งที่ผู้บังคับบัญชาได้ตกลงใจ โดยต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงภารกิจและจุดมุ่งที่ได้จากขั้น ปมส. กล่าวคือ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการพัฒนาแผนแล้วจะยังคงได้แผนที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อบรรลุกิจและมุ่งประสงค์ตามเจตนาของผู้บังคับบัญชาที่ได้ตกลงใจไว้

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

๕.๑ การพัฒนาแผนคืออะไร มีขั้นตอนสำคัญอย่างไรบ้าง

๕.๒ การแปลงข้อตกลงใจสู่แนวความคิดในการปฏิบัติทำอย่างไร

๕.๓ แนวคิดในการปฏิบัติตามสายงานต่างๆ ในระดับหมู่เรือ เช่น การส่งกำลังบำรุง การสื่อสาร ฯลฯ มีความสำคัญอย่างไรกับการพัฒนาแผน และสำหรับการปฏิบัติของหน่วยกำลังระดับยุทธวิธีนั้น แนวความคิดในส่วนที่เกี่ยวกับสายงานต่างๆ ดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์พร้อมๆ ไปด้วยกับแนวคิดทางยุทธการเสมอไปหรือไม่ หากไม่ จะลดความเสี่ยงได้อย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อทร.๘๓๐๗ การวางแผนทางทหาร

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารประกอบการศึกษา หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร เรื่อง ยุทธศิลป์

หัวข้อวิชา เอกสารสั่งการ

๑. ความสำคัญ

เป็นขั้นตอนของการนำรายละเอียดข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาแผนมาจัดระเบียบและลำดับให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อส่งให้กับหน่วยงานนำไปปฏิบัติหรือนำเสนอต่อหน่วยเหนือเพื่อรับทราบ

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้สามารถถ่ายทอดคำสั่งไปสู่หน่วยงานในรูปของแผน หรือคำสั่งต่างๆ พร้อมกับต้องสามารถกำกับดูแลการปฏิบัติของหน่วยกำลังให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คำแนะนำ

การจัดทำเอกสารสั่งการนั้น เป็นขั้นตอนสำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง ไม่ยิ่งหย่อนกว่าขั้นตอนอื่นๆ กล่าวคือหลังจากที่ได้ “ข้อตกลงใจ” จากการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชา แล้วนำข้อตกลงใจนั้นเข้าสู่กระบวนการพัฒนาแผนแล้วจะได้ผลลัพธ์เป็น “แผน” จากนั้นนำแผนที่ได้เข้าสู่กระบวนการจัดทำเอกสารสั่งการเพื่อถ่ายทอดไปยังหน่วยงานหรือหน่วยปฏิบัติในรูปแบบของ แผน หรือ คำสั่ง ดังนั้น ในการจัดทำเอกสารสั่งการจึงต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ความเป็นระเบียบ ความเป็นลำดับขั้นตอนสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายไม่สับสน และที่สำคัญเอกสารสั่งการเมื่อออกไปถึงหน่วยงานหรือหน่วยปฏิบัติแล้ว สามารถเข้าใจและปฏิบัติได้สอดคล้องกับจุดมุ่งของภารกิจของหน่วยเหนือที่กำหนดไว้เป็นข้อตกลงใจและแผนเรียบร้อยแล้ว

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ ประเภทและแบบของเอกสารสั่งการมีอะไรบ้าง
- ๕.๒ ขั้นตอนการจัดทำเอกสารสั่งการแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง
- ๕.๓ ข้อควรคำนึงถึงเมื่อต้องจัดทำเอกสารสั่งการได้แก่อะไรบ้าง
- ๕.๔ เอกสารสั่งการมีความสัมพันธ์กับการควบคุมการปฏิบัติอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อทร.๘๓๐๗ การวางแผนทางทหาร, ๒๕๔๖

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

การวางแผนทางเรือ, น.อ.โฉน สุวรรณกิตติ

หัวข้อวิชา อภิปรายการวางแผนทางเรือ

๑. ความสำคัญ

การอภิปรายการวางแผนทางเรือเป็นการนำความรู้จากการศึกษาหลักการในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ เมื่อนายทหารนักเรียนได้รับหัวข้อปัญหาหรือปัญหา ซึ่งจะเป็นการถกแถลงแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มุมมอง ตลอดจนขอเสนอแนะนอกเหนือจากที่ได้รับการศึกษาในห้องเรียน อีกทั้งยังสามารถนำผลจากการอภิปรายมาเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนฝึกแก้ปัญหาเป็นคณะ ในขั้นตอนของการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชา การพัฒนาแผนและการจัดทำเอกสารสั่งการ

๓. คำแนะนำ

ในการอภิปราย นทน. ควรได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการสัมมนามากที่สุด โดยต้องปราศจากอคติ และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การถกแถลงและเสนอความคิดเห็นนั้นควรสอดคล้องกับหัวข้อหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

อภิปรายเป็นคณะ ๖ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๑๕ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง และค้นคว้า ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ตามบ่งการที่ได้รับ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

อทร.๘๓๐๗ การวางแผนทางทหาร,๒๕๔๖

เอกสารประกอบการศึกษา หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร เรื่อง ยุทธศิลป์

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

การวางแผนทางเรือ, น.อ.ไฉน สุวรรณกิตติ

หัวข้อวิชา แก่ปัญหารายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการวางแผนทางเรือ เอกสารสั่งการ และการประมาณสถานการณ์ ที่ได้ศึกษาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียน ได้ศึกษาทบทวนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการวางแผนทางเรือ เอกสารสั่งการ และการประมาณสถานการณ์ ที่ได้ศึกษาแล้ว ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาละเอียดลึกซึ้งดียิ่งขึ้น

๓. คำแนะนำ

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบข้อสอบที่ถูกที่สุด

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

คำถามสำคัญในชุดวิชานี้ทั้งหมด

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชาการวางแผนทางเรือ เอกสารสั่งการ และการประมาณสถานการณ์

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารอ่านประกอบในชุดวิชาการวางแผนทางเรือ เอกสารสั่งการ และการประมาณสถานการณ์

ชุดวิชาการรบบผิวน้ำ

๑. ความสำคัญ

ในการปฏิบัติทางเรือนั้น การรบบผิวน้ำถือว่าเป็นสาขาการปฏิบัติการหลัก ดังนั้นการเข้าใจหลักการ หลักนิยม ตลอดจนยุทธวิธีในการใช้กำลังทางเรือในการรบบผิวน้ำอย่างถ่องแท้ ไม่ว่าจะเป็นยุทธวิธีปืนใหญ่เรือ ยุทธวิธีการรบบผิวน้ำ หรือ การป้องกันภัยทางอากาศก็จะทำให้นายทหารนักเรียนสามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการ หลักนิยม และยุทธวิธีการรบบผิวน้ำเพื่อให้สามารถนำไปใช้ และประยุกต์ใช้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยมีการทดสอบกับเครื่องฝึกจำลองยุทธ์

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสบการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจนผลการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความรู้ที่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ก็เป็นความรู้ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ ดังนั้น นายทหารนักเรียนจะต้องรู้จักการประยุกต์ใช้งานความรู้ที่ได้รับไปด้วย

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๗๐๑

๔๑๐๓๐๐๐๗๐๒

๔๑๐๓๐๐๐๗๐๓

หัวข้อวิชา

ยุทธวิธีผิวน้ำ

ยุทธวิธีฟ้าผิวน้ำ

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา ยุทธวิธีผิวน้ำ

๑. ความสำคัญ

การปฏิบัติการผิวน้ำมีการพัฒนาเป็นลำดับ ตั้งแต่ การปฏิบัติการตามลำพังของเรือผิวน้ำเพียงลำเดียว จนถึง การปฏิบัติการร่วมกันของเรือผิวน้ำ และ อากาศยาน ซึ่งในปัจจุบันอากาศยานถูกใช้เป็นเครื่องมือของเรือผิวน้ำ เพื่อใช้ในการค้นหา พิสูจน์ทราบ ติดตาม ซึ่เป้าเพื่อการใช้อาวุธ ตลอดจนใช้เป็นอาวุธในการป้องกันภัยทางอากาศ ให้กับกองเรือ นอกจากนี้สงครามอิเล็กทรอนิกส์ยังถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการผิวน้ำเช่นเดียวกับ อากาศยาน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสำเร็จของการปฏิบัติการผิวน้ำขึ้นอยู่กับความสามารถในการนำขีดความสามารถของหน่วยต่าง ๆ มาใช้ได้อย่างเหมาะสม

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้นายทหารนักเรียนทราบและเข้าใจถึงภาพรวมของการปฏิบัติการผิวน้ำ

๒.๒ เพื่อให้สามารถผสมผสานยุทธวิธีเรือผิวน้ำ หลักการของยุทธวิธีปืนใหญ่เรือ และการใช้อาวุธปล่อยนำวิถี การทำสงครามอิเล็กทรอนิกส์ การป้องกันภัยทางอากาศของกองเรือ ตลอดจนการประสานงานการใช้อาวุธกับ อากาศยานและเรือในกองเรือให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

๓. คำแนะนำ

การปฏิบัติการผิวน้ำในอดีตเป็นการรบระหว่างกองเรือใหญ่ต่อกองเรือใหญ่ เรือที่อำนาจการยิงที่สูงกว่าจะเป็นฝ่ายได้เปรียบและเป็นที่น่าเกรงขาม ต่อมาในช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่ ๑ และระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้มีการนำเอาอากาศยานมาสนับสนุนในการทำสงครามทางเรือ ในปัจจุบันการรบระหว่างเรือใหญ่ต่อเรือใหญ่ อย่างเช่นในอดีตจะไม่เป็นที่ปรากฏในอนาคตอีกต่อไป รูปแบบของการปฏิบัติการผิวน้ำในปัจจุบันจะเป็นการปฏิบัติการของเรือผิวน้ำสนับสนุนด้วยอากาศยาน โดยมีจุดมุ่งหมาย ๒ ประการ คือ เพื่อค้นหา กำหนดตำแหน่งที่ พิสูจน์ทราบ ติดตาม และโจมตีกำลังเรือผิวน้ำของข้าศึก ประการที่สองเป็นการปฏิบัติการเพื่อคุ้มกันกำลังทางเรือ/คองวอย จากเรือผิวน้ำข้าศึก

ยุทธวิธีในการปฏิบัติการผิวน้ำมี ๗ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการออกจากท่า ขั้นตอนการเดินทาง ขั้นตอนการค้นหา ขั้นตอนการ พิสูจน์ทราบ ขั้นตอนการติดตาม ขั้นตอนการเข้าหาและใช้อาวุธ และ ขั้นตอนการถอนตัว ปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้การปฏิบัติการกิจบรรลุผลตามที่ได้รับมอบได้แก่ รูปกระบวนการในการเดินทางและการค้นหา มาตรการในการแพร่คลื่นอิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบการใช้อากาศยานเพื่อการค้นหา ติดตาม และซึ่เป้าในการใช้อาวุธพันระยะขอบฟ้า การป้องกันตนเองจากภัยคุกคามผิวน้ำและภัยคุกคามทางอากาศ

การปฏิบัติการผิวน้ำยังสามารถให้การสนับสนุนการรบกวนพื้นได้ด้วยการใช้ปืนใหญ่เรือสนับสนุนในการยิงฝั่ง เพื่อทำลายหรือตัดรอนการป้องกันของข้าศึกซึ่งอาจขัดขวางกำลังรบยกพลขึ้นบกของฝ่ายเราในการเคลื่อนที่จากเรือ ขึ้นสู่ฝั่ง เทคนิคในการในการยิงฝั่งมี ๓ วิธี คือ การยิงตรง การยิงแฝงโดยใช้จุดเล็งรอง และการยิงโดยใช้แผนที่

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

บรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ องค์ประกอบทางยุทธวิธีของการปฏิบัติการผิวน้ำมีอะไรบ้าง และมีผลต่อความสำเร็จอย่างไร
- ๕.๒ ข้อพิจารณาในการปฏิบัติที่สำคัญในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติการผิวน้ำมีอะไรบ้าง
- ๕.๓ การใช้อาวุธปืน และ อาวุธปล่อยนำวิถีของเรือผิวน้ำมีหลักการใช้อย่างไร
- ๕.๔ มาตรการแพร่คลื่นอิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญต่อการปฏิบัติการผิวน้ำอย่างไร
- ๕.๕ การใช้อากาศยานเพื่อการค้นหา พิสูจน์ทราบ กำหนดตำบลที่ ติดตาม และ การใช้อาวุธระยะพ้นของฟ้ามีกี่แบบ อะไรบ้าง แต่ละแบบมีข้อดีและข้อเสียต่อการปฏิบัติการผิวน้ำอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารของผู้บรรยาย

นาวิน ธนเนตร, น.อ., การปฏิบัติการผิวน้ำ, ๒๕๔๐

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ATP I A VOL. 1

หัวข้อวิชา ยุทธกีฬาผิวน้ำ

๑. ความสำคัญ

เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนายทหารนักเรียน ต่อบทเรียนที่ได้รับการศึกษามา และรู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อดำเนินการทำสงครามผิวน้ำตามบ่งการที่ได้รับ

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อให้นายทหารนักเรียนทราบและเข้าใจถึงหลักการทั่วไปและยุทธวิธีของสงครามผิวน้ำ
- ๒.๒ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้งานในสถานการณ์สมมติ
- ๒.๓ เพื่อฝึกการตัดสินใจในสถานการณ์ที่หลากหลายภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกันออกไป

๓. คำแนะนำ

การฝึกยุทธกีฬาเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนายทหารนักเรียน ต่อเนื้อหาทั้งหมด รวมถึงเป็นการทดสอบความสามารถในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ได้รับ และรู้จักพลิกแพลงปรับแต่งแผนการปฏิบัติของตนให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

อภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๔ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ๒๑ ชั่วโมง ค้นคว้า ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ตามบ่งการที่ได้รับ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารทั้งหมดในชุดวิชาการวางแผนทางเรือและชุดวิชารบผิวน้ำ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติมทั้งหมดในชุดวิชาการวางแผนทางเรือและชุดวิชารบผิวน้ำ

หัวข้อวิชา การแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการรบผิวน้ำ ที่ได้ศึกษาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียน ได้ศึกษาทบทวนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการรบผิวน้ำที่ได้ศึกษาแล้ว ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาระยะใดสักสิ่งดียิ่งขึ้น

๓. คำแนะนำ

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบตามหลักการและเหตุผล

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ประเด็นคำถามสำคัญทั้งหมดในชุดวิชาการรบผิวน้ำ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารที่ได้ศึกษามาในชุดวิชาการรบผิวน้ำ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชา สงครามปราบเรือดำน้ำ

๑. ความสำคัญ

เรือดำน้ำเป็นภัยคุกคามที่ทรงประสิทธิภาพมาก ผลความเสียหายที่เกิดจากเรือดำน้ำมีให้เห็นในแทบจะทุกสงครามในปัจจุบัน การศึกษาในชุดวิชานี้จะทำให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของเรือดำน้ำ การต่อต้านและการหลบหลีกภัยจากเรือดำน้ำ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบถึง ยุทธวิธีของเรือดำน้ำ

๒.๒ เพื่อให้ทราบถึงยุทธวิธีปราบเรือดำน้ำด้วยเรือผิวน้ำและอากาศยาน

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสบการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจนการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอน มีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ความรู้ที่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ก็เป็นความรู้ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆ ดังนั้น นายทหารนักเรียนจะต้องรู้จักการประยุกต์ใช้งานความรู้ที่ได้รับไปด้วย

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๘๐๑

๔๑๐๓๐๐๘๐๒

๔๑๐๓๐๐๘๐๓

หัวข้อวิชา

ยุทธวิธีปราบเรือดำน้ำ

ยุทธวิธีฟ้าปราบเรือดำน้ำ

แก้ปัญหาคือเป็นรายบุคคล

หัวข้อวิชา ยุทธวิธีปราบเรือดำน้ำ

๑. ความสำคัญ

เรือดำน้ำเป็นอาวุธที่สร้างความเสียหายให้แก่กองเรือและกำลังทางเรือรวมไปถึงสร้างความปั่นป่วนให้กับประเทศต่างๆที่ต้องการใช้ทะเลเป็นนออย่างมาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นต้นมา มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากเรือดำน้ำ มีมากมายจนแทบจะประเมินค่ามิได้ ประเทศต่างๆได้พยายามหาแนวทางในการต่อสู้กับภัยคุกคามจากเรือดำน้ำอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ขณะเดียวกันเรือดำน้ำก็ได้รับการพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้งทั้งในด้านเทคนิคและด้านยุทธวิธี ปัจจุบันการต่อสู้กับเรือดำน้ำมีการประสานการปฏิบัติจากยานหลายแบบ เพื่อให้สามารถต่อต้านเรือดำน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำอากาศยานแบบต่างๆเข้ามาทำงานร่วมกับเรือมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการปราบเรือดำน้ำและสามารถประสานขีดความสามารถของยานแบบต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อให้ทราบถึงหลักการของเสียงใต้น้ำ
- ๒.๒ เพื่อให้ทราบถึงยุทธวิธีเรือดำน้ำ
- ๒.๓ เพื่อให้เข้าใจบทบาทและขีดความสามารถของเรือผิวน้ำ และอากาศยานในการปราบเรือดำน้ำ การควบคุมบังคับบัญชา การคุ้มกันกระบวนเรือ และการปฏิบัติการร่วมกันระหว่างเรือผิวน้ำ - อากาศยาน

๓. คำแนะนำ

แนวความคิดในการทำสงครามปราบเรือดำน้ำสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะใหญ่คือ การปฏิบัติเชิงรุกอันได้แก่ การโจมตีเรือดำน้ำ ณ แหล่งที่ตั้ง การป้องกันมิให้เรือดำน้ำออกปฏิบัติการในทะเลเปิดได้ การโจมตีขณะเรือดำน้ำเดินทางเข้าพื้นที่ หรือการค้นหาและทำลายเรือดำน้ำเมื่อเข้ามาในพื้นที่แล้ว ส่วนการปฏิบัติในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การปฏิบัติการเชิงรับ ได้แก่การป้องกันมิให้เรือดำน้ำรู้ตำแหน่งที่ของฝ่ายเรา หรือการป้องกันมิให้เรือดำน้ำใช้อาวุธต่อฝ่ายเราได้ เป็นต้น

เรือผิวน้ำเป็นยานที่ถือว่าเป็นหลักในการปราบเรือดำน้ำแม้ว่าจะมีขีดจำกัดในเรื่องของความเร็ว ความคล่องตัว และความล่อแหลมต่อการถูกโจมตีจากเรือดำน้ำ แต่ด้วยจุดเด่นในเรื่องของความคงทนทะเล สามารถปฏิบัติการกิจได้ต่อเนื่องยาวนาน มีขีดความสามารถในการนำอุปกรณ์ปราบเรือดำน้ำไปได้คราวละหลายๆ ทำให้เรือผิวน้ำได้เปรียบยานแบบอื่น

ในขณะที่อากาศยานไม่ว่าจะเป็น แบบ ปีกหนึ่ง หรือ เฮลิคอปเตอร์ จะได้เปรียบในเรื่องของความเร็ว ความคล่องตัว และความปลอดภัยจากการถูกโจมตีจาก เรือดำน้ำ แต่ อากาศยานก็มีจุดด้อยที่สำคัญในเรื่องของระยะเวลาในการปฏิบัติการกิจและขีดความสามารถในการบรรทุก

การประสานขีดความสามารถของยานทั้งสองแบบเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม จะทำให้สามารถปฏิบัติการปราบเรือดำน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ ลักษณะทางอุทกศาสตร์และตำบลที่มีผลต่อการเคลื่อนที่ของเสียงใต้น้ำอย่างไรบ้าง
- ๕.๒ ยุทธวิธีเรือดำน้ำมีอะไรบ้าง
- ๕.๓ หลักการและบทบาทของเรือผิวน้ำในการปราบเรือดำน้ำ
- ๕.๔ หลักการสำคัญของการทำสงครามปราบเรือดำน้ำมีอะไรบ้าง
- ๕.๕ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปราบเรือดำน้ำขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง
- ๕.๖ ข้อดี ข้อเสีย ของยานปราบเรือดำน้ำแบบต่างๆมีอะไรบ้าง
- ๕.๗ แนวทางการประสานการปฏิบัติของยานแบบต่างๆในการปราบเรือดำน้ำเป็นอย่างไร

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารอ้างอิงประกอบการบรรยาย เรื่อง การสงครามปราบเรือดำน้ำ สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง
หลักการปราบเรือดำน้ำ น.ท.อะดุง พันธุ์เยี่ยม

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เสียงใต้น้ำกับการประยุกต์ในสงครามทางเรือ

ATP 1 VOL. 1,2

หัวข้อวิชา ยุทธวิธีฟ้าปราบเรือดำน้ำ

๑. ความสำคัญ

เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนายทหารนักเรียน ต่อบทเรียนที่ได้รับการศึกษามา และรู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อดำเนินการทำสงครามปราบเรือดำน้ำตามบ่งการที่ได้รับ

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อฝึกให้นายทหารนักเรียนนำยุทธวิธีในการปราบเรือดำน้ำที่ได้ศึกษาในชุดวิชานี้ มาใช้ในการวางแผน
- ๒.๒ เพื่อฝึกการแก้ปัญหา และการทดสอบแผนโดยการฝึกกับเครื่องฝึกยุทธวิธีฟ้า

๓. คำแนะนำ

การฝึกยุทธวิธีฟ้าเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนายทหารนักเรียน ต่อเนื้อหาทั้งหมด รวมถึงเป็นการทดสอบความสามารถในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ได้รับ และรู้จักพลิกแพลงปรับแต่งแผนการปฏิบัติของตนให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

อภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๖ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ๑๘ ชั่วโมง และค้นคว้า ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ประเด็นคำถามสำคัญตามบ่งการ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารทั้งหมดในชุดวิชานี้

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารอ่านเพิ่มเติมทั้งหมดในชุดวิชานี้

หัวข้อวิชา การแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล

๑. ความสำคัญ

เพื่อวัดและประเมินผลถึงความรู้ ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการปราบเรือดำน้ำ ที่ได้ศึกษาแล้ว

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียน ได้ศึกษาทบทวนในหัวข้อวิชาต่างๆ ในชุดวิชาการปราบเรือดำน้ำที่ได้ศึกษาแล้ว ซึ่งจะ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษามาระยะใดสักสิ่งดียิ่งขึ้น

๓. คำแนะนำ

อาจารย์ผู้บรรยายในแต่ละหัวข้อวิชา จะเป็นผู้ออกข้อสอบที่จะทำการทดสอบนายทหารนักเรียน นายทหารนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละหัวข้อวิชามาพิจารณาตอบตามหลักการและเหตุผล

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

แก้ปัญหาเป็นรายบุคคล (แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ) ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ประเด็นคำถามทั้งหมดในชุดวิชา ปราบเรือดำน้ำ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติมในชุดวิชา ปราบเรือดำน้ำ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ไม่มี

ชุดวิชา การปฏิบัติกรรรม

๑. ความสำคัญ

การปฏิบัติกรรรมในปัจจุบันนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการรบในสมรภูมิปัจจุบันหลายต่อหลายแห่ง และนับวันการปฏิบัติกรรรมก็จะยิ่งทวีความจำเป็นมากขึ้นทุกขณะ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการรบร่วม การปฏิบัติกรรรมจะช่วยให้นายทหารนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นายทหารนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการการปฏิบัติกรรรม การวางแผนร่วม รวมทั้งแนวทางในการดำเนินการร่วมกันในเรื่องดังกล่าวของกองทัพไทยในปัจจุบัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการในอนาคตได้

๓. คำแนะนำ

เอกสารที่จำเป็นต้องอ่านและเอกสารอ่านเสริมที่เสนอแนะในแต่ละหัวข้อวิชาเป็นเพียงความรู้พื้นฐานที่มีความจำเป็นในการศึกษาและการอภิปรายของอาจารย์ ประสบการณ์การทำงานของนายทหารนักเรียน ตลอดจนการศึกษาเอกสารอื่นที่นอกเหนือจากนี้จะช่วยให้การเรียน-การสอนมีความกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๐๙๐๑

หัวข้อวิชา

หลักนิยมกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม/ผสม

หัวข้อวิชา หลักนิยามกองทัพไทยด้านยุทธการร่วม/ผสม

๑. ความสำคัญ

สถานการณ์ของโลกในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติการทางทหาร อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การปฏิบัติการทางทหารไม่สามารถดำเนินการได้อย่างอิสระในการปฏิบัติของเหล่าทัพของตนได้อีกต่อไป จากผลของการสงครามหลายๆครั้งที่ผ่านมา ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงขีดความสามารถที่เพิ่มขึ้นแบบทวีคูณจากการประสานการปฏิบัติร่วมกันของกำลังต่างเหล่าทัพเข้าด้วยกัน ความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนร่วม ในการปฏิบัติการ ระหว่างเหล่าทัพ จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติกร่วมกัน

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของการปฏิบัติกร่วม

๒.๒ เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดและหน้าที่ของฝ่ายอำนวยการร่วมหรือเสนาธิการร่วม รวมทั้งพื้นฐานการวางแผนในการปฏิบัติกร่วม

๒.๓ เพื่อให้เข้าใจถึงหลักการ แนวความคิดในการปฏิบัติกรยุทธ์ในลักษณะต่างๆ ของกองทัพบกและกองทัพอากาศ ตลอดจนการปฏิบัติกรร่วมระหว่างเหล่าทัพ

๓. คำแนะนำ

แนวความคิดในการรบรวมคือการสนธิขีดความสามารถสาขาต่างๆ ของกำลังต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ แต่การที่จะนำไปสู่การสนธิขีดความสามารถได้อย่างสมบูรณ์นั้น จะต้องเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจในคุณลักษณะของกำลังต่างๆที่ต้องการนำมาใช้อย่างถ่องแท้ เสียก่อน เพราะหากปราศจากความเข้าใจซึ่งกันและกันแล้วก็ยากที่จะทำให้เกิดความไว้วางใจได้ นอกจากนั้นความเข้าใจในกระบวนการ และขั้นตอน ของการวางแผนก็จะนำซึ่งความง่ายและความราบรื่น รวดเร็ว และความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยทั่วไปแล้วการดำเนินการวางแผนร่วม จะต้องใช้ชุดวางแผนที่จัดจากทุกหน่วยกำลังที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการวางแผนได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

ฟังการบรรยาย ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ๕.๑ การรวบรวมคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- ๕.๒ การวางแผนร่วมมีผลเกี่ยวเนื่องกับความสำเร็จของการรวบรวมอย่างไร
- ๕.๓ ขั้นตอน กระบวนการ ในการวางแผนร่วม มีอะไรบ้าง
- ๕.๔ ส่วนวางแผนร่วมควรจะต้องประกอบไปด้วยใครบ้าง
- ๕.๕ หน้าที่ของส่วนวางแผนร่วมมีอะไรบ้าง
- ๕.๖ ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการวางแผนร่วมมีอะไรบ้าง
- ๕.๗ การวางแผนร่วม ในการปราบปรามการก่อความไม่สงบ ควรคำนึงถึงอะไรบ้าง

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

หลักนิยามการยุทธร่วม ๒๕๕๐

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

ปกร.ทร.-ทอ. ๔๒

ปกร.ทบ.-ทร. ๔๕

ชุดวิชา ยุทธกีฬารวม

๑. ความสำคัญ

การศึกษาที่ได้รับไปทั้งหมดในหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหารจะไม่มีค่าใดๆหากนายทหารนักเรียนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง การฝึกยุทธกีฬาจะเป็นการทดสอบขีดความสามารถดังกล่าวของนายทหารนักเรียน

๒. ความมุ่งหมาย

เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของนายทหารนักเรียนในสิ่งต่างๆที่ได้ศึกษามาในชุดวิชาปฏิบัติการทางทหาร โดยมอบภารกิจให้กับนายทหารนักเรียน ให้ดำเนินการวางแผน แล้วทดสอบแผนนั้นกับเครื่องฝึกจำลองยุทธ

๓. คำแนะนำ

ทบทวนความรู้ที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมด ศึกษากรณีศึกษาต่างๆ ตลอดจนสงครามในอดีต จากนั้นนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาที่ได้รับมอบ

หมายเลขประจำหัวข้อวิชา

๔๑๐๓๐๐๑๐๐๑

หัวข้อวิชา

ยุทธกีฬารวม

หัวข้อวิชา ยุทธกีฬารวม

๑. ความสำคัญ

หลังจากได้ศึกษาวิชาต่างๆในหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหารมาครบถ้วนแล้ว เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อฝึกให้นายทหารนักเรียน นำยุทธวิธีในการรบผิวน้ำและปราบเรือดำน้ำที่ได้ศึกษา รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้ศึกษามาตลอดหลักสูตร มาใช้ในการวางแผน

๒.๒ เพื่อฝึกการแก้ปัญหา และการทดสอบแผนโดยการฝึกกับเครื่องฝึกยุทธกีฬา

๓. คำแนะนำ

การศึกษาในชุดวิชานี้จะแบ่งนายทหารนักเรียนออกเป็น ๒ ฝ่าย และดำเนินยุทธวิธีต่อกันตามภารกิจของแต่ละฝ่าย ซึ่งภารกิจนั้นจะถูกกำหนดโดยบังการที่จะมอบให้ต่อไป

๔. วิธีดำเนินการศึกษา

อภิปรายเป็นคณะ ๓ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มอภิปราย ๑๕ ชั่วโมง แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ๓๐ ชั่วโมง คั่นคว้า ๓ ชั่วโมง

๕. ประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

คำถามสำคัญในชุดวิชาวางแผนทางเรือ รบผิวน้ำ และปราบเรือดำน้ำ

๖. เอกสารประกอบการศึกษา/ตำรา

เอกสารประกอบการศึกษาในชุดวิชาวางแผนทางเรือ รบผิวน้ำ และปราบเรือดำน้ำ

๗. เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร